

PETROL

časopis družbe Petrol

julij 2008 • št. 7

Kakovost je
rešljiva enačba z
več neznankami

Gre za večjo
zanesljivost

Družba
prihodnosti
je družba
sodelovanja

- 3** Kakovost je rešljiva enačba z več neznankami - da jih poiščemo moramo najti energijo v vrednotah

- 5** **kratke novice**

- 12** **maloprodaja**
Petrolova nova postojanka na Obali

- 14** Dobro razpoloženje zaposlenih ustvarja pozitivno vzdušje med strankami

- 15** **plin**
Uporabniki zemeljskega plina sami izbiramo dobavitelja

- 16** **dan maloprodaje**
Dobra priložnost za izmenjavo pogledov

- 18** **finance**
Družba prihodnosti je družba sodelovanja

- 20** **veleprodaja**
Povabljeni so bili izredno zadovoljni

- 22** **intervju**
Gre za večjo zanesljivost

- 23** **otroci odraslim**
Mislimo modro, rišemo vodo

- 24** **intervju**
Bojevnikova skrivnost

- 26** **metafora**
Kaj imata skupnega jadrnanje in vodenje?

- 27** **strokovna ekskurzija**
Ekskurzija jim je poglobila znanje

- 28** **izlet**
Izlet Goričko o8

- 29** **eu**

- 30** **globus**

Časopis izdaja Petrol d.d. Ljubljana

Ureja uredniški odbor: Janez Grošel, Rajko Muljavec, Jože Smolič

Glavna in odgovorna urednica: Jelka Žmuc Kušar

Oblikovanje: Neža Tomori Kontrec

Naslov uredništva: Ljubljana, Dunajska 50

Vodstvo družbe: Marko Kryžanowski, predsednik uprave

Predsednik nadzornega sveta: Viktor Baraga

Naklada: 2300 izvodov, Tisk: Delo - TČR, d.d., Ljubljana

Slika na naslovnici: Bilo je povsem drugače kot v avtu ali v letalu

Temeljne vrednote in načela podjetja oziroma družbe in pripadnost le tem so nerazdružljivo povezana z ugledom podjetja. Jasne vrednote predstavljajo šele izhodišče kakovostnih in učinkovitih poslovnih procesov.

Najboljše rezultate bomo dosegli, če bomo o svoji zavezanosti vrednotam pričali s svojim vzorom, če bomo pritegnili sodelavce k razgovorom in če bomo sporočali o svojih vrednotah v družbi in zunaj nje.

Idealno je, če družba svoje vrednote povzame v kodeks ravnanja, v izjavo o dobri poslovni praksi, ali oblikuje vrsto preprostih pravil, ki obsegajo vizijo, vrednote, odgovornost in stremenje družbe.

Kakovost je rešljiva enačba z več neznankami - da jih poiščemo moramo najti energijo v vrednotah

Marta Svoljšak

Zakaj razmišljati o organizacijskih vrednotah?

Ker so vrednote v središču razmišljanja, vedenja, presojanja in odločanja potrošnikov! Zato morajo biti tudi v središču razmišljanja, vedenja, presojanja in odločanja vodstva in zaposlenih!

Organizacijske vrednote ne vplivajo le na odločitve, ki jih sprejemajo podjetje in njegovi ljudje.

Odražajo se tudi v vseh drugih procesih in strukturah: način, kako podjetje deluje, kako je zgrajeno, strukturirano, je odvisen od sistema vrednot, ki prevladujejo v njem.

Zato lahko, tudi če niso izrecno opredeljene, organizacijske vrednote razberemo iz dejavnosti in procesov v podjetju.

Na organizacijskih vrednotah temelji tudi razumevanje etike in etičnega odnosa do ljudi v podjetju in zunaj njega. Ko podjetje razjasni skupne vrednote, določi sprejemljive standarde etike in vedenja ter kaŕipote za sprejemanje odločitev. Ti olajšajo prepoznavanje tistih odločitev in ravnanj, ki so v nasprotju s temeljnimi načeli podjetja. Hkrati pa močno vplivajo na iskanje prihodnjih rešitev in postavljanje vizije. Zato lahko skupne organizacijske vrednote, prepoznane skozi široko razpravo, postanejo močno orodje za zagotavljanje učinkovitosti in uspešnosti. Če jih podjetje vključi v svojo "filozofijo", politiko in prakso, lahko zagotavljajo konsistentnost in stabilnost na vseh ravneh delovanja.

Občutek zanesljivosti in varnosti, ki ga takšna konsistentnost in stabilnost dajeta zaposlenim, vodstvu in uporabnikom, pa je neprecenljiv.

Vrednote so med nami, nekatere ŕdijo neizkorišćene, spet druge so v polnem zanosu udejanjanja!

Naveden je kupćek najsplošnejših, obstajajo tudi specifićne:

- **prilagodljivost**, proŕnost, zmoŕnost spreminjati svoje odzive glede na nove okolišćine,
- **agresivnost (asertivnost)**, v konstruktivnem smislu energičnost in učinkovito sledenje lastnim ciljem,
- **avtonomija**, neodvisnost in svobodna izbira ravnanja,
- **vrednota**, opredelitev vrednote kot trajne oblike vedenja, ki poudarja:
- **širokomiselnost**, sprejemanje različnih gledišč in mnenj,
- **previdnost**, previdno ravnanje in izogibanje tveganjem,
- **obzirnost**, skrb, prijaznost in uvidevnost do drugih,
- **sodelovanje**, pomen sodelovanja in vzajemne delitve odgovornosti za opravljeno delo,
- **vljudnost**, prijaznost in spošćovanje osebnega dostojanstva drugih,
- **ustvarjalnost**, razvijanje novih zamisli in uporaba inovativnih pristopov,
- **razvoj**, skrb za osebno rast, ućenje in razvoj,
- **delavnost**, trdo in vztrajno delo za doseganje zastavljenih ciljev,
- **gospodarnost**, varćnost in previdnost pri porabi virov in sredstev,
- **eksperimentiranje**, pristop k

poskušanju in učenju na napakah pri reševanju problemov,

- **poštenost**, nepristranskost, poštenost in zagotavljanje pravičnega priznanja za vloženi trud,
- **odpuščanje**, priznavanje pravice do napak,
- **formalnost**, pomen ustreznih obredov in ohranjanje tradicije,
- **humor**, skrb za zabavo in dobro voljo,
- **iniciativnost**, izkoriščanje priložnosti in prevzemanje odgovornosti brez oklevanja,
- **logičnost**, racionalnost in razmišljanje (odločanje), ki temelji na podatkih,
- **moralnost**, čast in spoštovanje etičnih načel,
- **poslušnost**, podrejanje navodilom in prilagajanje pravilom,
- **odprtost**, neposrednost, iskrenost in resnicoljubnost v komunikaciji,
- **urejenost**, čistost, urejenost in organiziranost,
- **družbena enakost**, enakopravnost in izogibanje razlikovanju po statusu.

Andrew Carnegie pravi: *Zdaj, ko sem starejši, sem dosti manj pozoren na to, kar ljudje govorijo. Raje opazujem, kaj počno.* Ali drugače - Katere vrednote živijo ti ljudje? Moje najljubše za to življenjsko obdobje so v rdečem. Kaj pa tvoje, bralec? Izberi jih nekaj in jih živi na svojem delovnem mestu.

Nazaj k teoriji!

V družbi, ki je osredotočena na kakovost medosebnih odnosov znotraj in zunaj podjetja (odnosi med sodelavci, odnosi z uporabniki), so v ospredju drugačne vrednote kot v podjetju, kjer najbolj poudarjajo učinkovito uresničevanje zadanih nalog. V podjetju, kjer iščejo predvsem ohranjanje stanja, so v ospredju druge vrednote kot tam, kjer poudarjajo trajnostni razvoj in spremembe.

Stremeti moramo za izboljšavami, zato vsak dan lahko zmanjšujemo razkorak med poudarjenimi in resničnimi vrednotami!

Prepad med vrednotami je lahko največji izvor cinizma in sumničavosti na današnjih delovnih mestih. Mnogi takšni zapisi in pobude predstavljajo prvi korak v pravo smer. Pri tem pa velikokrat nastopi težava - če jih družba in vodstvo razumeta drugače, če v njih vidita doseženi cilj (zapisali smo, kar je potrebno), ne pa zgolj prvega koraka na daljši poti. Takšni zapisi zelo hitro izgubijo svoj smisel, ljudje v podjetju pa namesto osrednjega kompasa in kašipota v njih vidijo zgolj papir za brisanje vesti in poliranje zunanje podobe. Nespretni poskusi zapisovanja vrednot na papir so velikokrat videti kot seznam tistega, kar naj bi vsem ljudem pomenilo vse - zapisovanje vsega, kar je pozitivno, zaželeno, vredno, se hitro sprevrže v neurejeno zmes fraz, leporečja in besedičenja, ki namesto, da bi povedala vse, ne pove nič. Naštevane dvajsetih, tridesetih ... petdesetih vrednot lahko pove veliko, vendar ne o podjetju, pač pa o tem, kako tisti, ki so pripravili tak seznam, (ne) razumejo pomen organizacijskih vrednot. Če je prvi najpogostejši izvor prepada med opredeljenimi in resničnimi vrednotami nespretno opredeljevanje organizacijskih vrednot, je drugega treba iskati v neučinkovitih mehanizmih za širjenje. Pri

organizacijskih vrednotah ni bistveno, kako glasno jih vpijejo družba, vodstvo in zaposleni, temveč kako jih vtkejo v svoja vsakdanja ravnanja in dejanja. Američani bi rekli: **if you don't walk the talk, it's better not to talk at all** - in bi imeli prav (povzeto po dr. Kristjanu Musek Lešniku).

Zastavimo si nekaj vprašanj o večanju osveščenosti

(pomagamo si lahko z vprašalnikom EU na temo družbene odgovornosti podjetij).

S področja vrednot sprašujemo naslednje:

- Ste v svojem podjetju jasno opredelili vrednote in pravila obnašanja?
- Ali sporočate o vrednotah svojega podjetja strankam, poslovnim partnerjem/dobaviteljem in drugim zainteresiranim (na primer na prodajnih predstavitvah, z oglaševalskimi gradivi ali s pomočjo neformalnih oblik komuniciranja)?
- Ali vaše stranke poznajo vrednote in pravila obnašanja vašega podjetja?
- Ali zaposlene poučujete o pomenu vrednot in pravil obnašanja svojega podjetja?

Našli smo energijo, enačbo je potrebno rešiti!

Cilj pozitivne psihologije je odkriti in promovirati dejavnike, ki tako posameznikom kot tudi skupinam omogočajo razvijanje in optimalno delovanje. "Na področju organizacijske psihologije obstaja mnogo raziskav, ki preučujejo dobro počutje (well-being) na delovnem mestu, veselje (happiness), optimizem in njihove povezave z učinkovitostjo pri delu."

V interesu vsake družbe je, da njeni zaposleni optimalno opravljajo svoje delo, so zanj motivirani in so hkrati zadovoljni. Toda ob tem se pojavlja vprašanje, kako to optimalno delovanje doseči. Ključ do rešitve predstavljata pozitivno naravnana organizacijska kultura in upravljanje s klimo v organizaciji.

Organizacijska kultura predstavlja razmeroma trajen sistem vrednot, prepričanj in predpostavk v posamezni družbi oziroma podjetju. Povezuje člane organizacije tako, da vedo, kako naj se vedejo, hkrati pa organizaciji omogoča lažje prilagajanje okolju. Gradi se skozi daljše časovno obdobje in mora biti globoko zasidrana v organizacijo. Zato sprememba organizacijske kulture ne more nastati čez noč. Medtem ko se pojem organizacijske kulture veže na organizacijo kot skupino v njej zaposlenih ljudi, pa se psihološka klima v organizaciji nanaša na psihosocialne vidike delovnega okolja, kot ga vidi posamezna zaposlena oseba. Odraža neke vrste "kemijo" med posamezniki, ki pri svojem delu sodelujejo.

O kakovosti sem tokrat spregovorila z drugega zornega kota. Govorila sem o področju, kjer se vsak od nas vsak dan lahko izboljšuje in s tem pripomore, da ustvarja delovno okolje, v katero se s sodelavci rad vrača.

Jelka Kušar

Z veseljem se spominja svojih 30 let v Petrolu

Če ima človek delo, ki ga veseli, bo gotovo bolj uspel, kakor če ga opravlja na silo in nekateri ljudje res najdejo zaposlitev, ki jih privlači. **Ivan FRANKO**, poslovodja bencinskega servisa Vavta vas, se lahko pohvali, da je našel "pravo". Prvih deset let je preskusil nekaj služb, toda dejansko ga je zanimalo delo na bencinskem servisu. Začel je v Ločni, nadaljeval v Novem mestu, postal skladiščnik, ko pa so v Petrolu skladišča začeli zapirati, je spet odšel na bencinski servis, ker si je to želel in ker je izpolnjeval vse pogoje. Pred devetimi leti je postal najemnik v Vavti vasi, zdaj mineva 30 let njegovega dela v Petrolu in pripravlja se na odhod v pokoj. Občutkov, ki ga prevevajo, ne zna opisati, ne ve, ali je vesel, da mu ne bo več treba hoditi v službo, ve pa, da lepega dne pride trenutek, ko se mora človek posloviti - "na žalost" doda Ivan Franko. Zagotovo pa se bo od časa do časa še oglasil na bencinskem servisu in če ga bodo po telefonu povprašali za nasvet, ga bo dal z največjim veseljem. Nekdanjih dni se dobro spominja - bilo je povsem drugače kot danes. Glavna naloga je bila "kasiranje ob črpalkah s torbo na rami", stranke praktično niso prišle v kiosk, nekatere so celo le toliko odprle šipo avtomobila, da so skozi odprtino potisnile ključ rezervoarja, druge so se v klepetu zadržale dalj časa. Saj se tudi zdaj pogovarja z vozniki (toda vedno o vsakdanjih zadevah, o delu doma in na polju, pa o podobnih zadevah, ne bremenijo pa se z dnevno politiko), vendar so stiki, čeprav neposredni, drugačni kot nekoč - ne le zato, ker jih razvijajo v trgovini, kamor pride vsak kupec, medtem ko so nekoč prišli vanjo le tisti, ki so potrebovali nadomesten del za avto. Večinoma so ljudje zadovoljni s ponudbo, posamezniki pa vendarle negodujejo, ker se jim zdi, da je na voljo premalo tistega, kar potrebujejo za avto, in preveč ostalega, kar imajo tako in tako doma. Ker pozna potrebe mnogih strank, jih opozori na nekatero blago, če ima občutek, da so ga pozabile vzeti, tisto, ki ga jemljejo najpogostejše, pa ima v neposredni bližini blagajne, da lahko takoj seže po njem. Nekateri domačini pridejo vsak dan, posamezniki celo po dvakrat, in takim ničesar ne ponuja. Poleg domačinov se vozi mimo bencinskega servisa tudi veliko ljudi, ki po "partizanki" potujejo med Črnomljem in

Zelenica je vedno urejena

Novim mestom ter redno kupujejo gorivo v Vavti vasi. Najraje na poti proti službi, saj je bencinski servis odprt že nekaj minut pred šesto, kar je zanje zelo ugodno. Poleg goriva za avtomobile mnogi kupujejo petrolej, ki ga pridejo iskat s plastičnimi posodami, vendar ga vsi ne upajo natočiti sami, zaposleni na bencinskem servisu pa jim radi priskočijo na pomoč. A ne le njim, tudi tistim, ki še niso osvojili natakanja v rezervoar. Ko je Ivan Franko prihajal v Vavto vas, ki je bila zanj neznano območje, se je nekoliko bal, kako ga bodo sprejeli domačini, vendar je bilo vse v redu in zelo hitro so se razvili dobri odnosi. Zdaj pa je tistim, ki vedo, da najemnik odhaja v pokoj, žal, da ga bodo izgubili. Sam pa se sprašuje, kako se je pravzaprav počutil v vseh teh letih. Nikdar ni razmišljal, da bi odšel iz Petrola, nikdar se ni znašel v krizi. "Vedno moraš pozitivno gledati na dogajanje," pravi in pozitivni odnos prenaša tudi na svoji dve prodajalki. Prva je delala na bencinskem servisu še kot študentka, druga je njegova hči in ker sta tukaj začeli, je Vavta vas njuna šola. Najemnik pravi, da je to dobro. Če dobiš starejšega prodajalca, ima ustaljene navade, ki se jim težko odpove, tudi če niso najboljše, mladega sodelavca lahko sam uvaja v delo in oblikuje tako, da bo postal uspešen delavec. Hči, ki zaključuje poslovodsko šolo, je očitno podedovala očetov odnos do Petrola, ki bi mu rada posvetila svojo delovno pot - najraje kot očetova naslednica. Prijavila se je na razpis in upa, da bo izbrana. In oče tudi.

S posebnim navdušenjem Ivan Franko ne odhaja v pokoj

Jelka Kušar

Tukaj je povsem drugače

Igor MALETIČ je po dveh letih dela na bencinskem servisu Dunajska v Ljubljani aprila postal poslovodja v Podsmreki, ki jo obvladuje, kakor da bi imel že več let prakse. Sicer se je najprej prijavil na razpis v DAS, vendar ni bil sprejet, ker je šlo za notranjo prerazporeditev, potem so mu ponudili mesto poslovodje v Podsmreki. Ker se je prav tedaj preselil v Grosuplje, je bila odločitev še bolj enostavna in kakor pravi, v delu neizmerno uživa.

Na Dunajski je imel dobrega poslovodjo in sodelavce, bili so dober team ("a tudi tu smo dober team"). Poslovodja mu je veliko pokazal, veliko časa mu je posvetil, tako da je znal vse delati. Obenem se je zavedal, da ima za seboj nekoga, ki

mu bo pomagal, če bo potrebno. Zdaj je sam na tem mestu in se zaveda velike odgovornosti. A "sprejeti jo moraš, sicer nisi nič naredil in lahko za vedno ostaneš prodajalec". Ko je prišel v Podsmreko, je menil, da vse ve in zna, a ko bi moral začeti, je bilo konec - ničesar ni vedel in potreboval je dva tedna, da se je uredil. Ves čas pa je imel stik z nekdanjim poslovojem in ostalimi, ki jih pozna, in vsi so mu pomagali. Po dveh mesecih pa je začelo vse teči, kakor si je želel. Sodelavci v Podsmreki so ga sprejeli nekoliko zadržano, češ, nekdo iz Ljubljane, kdo ve, kakšen bo..... Oni sami pa so "nekaj posebnega", povsem drugačni, sproščeni, naredijo, kar jim poslovodja naroči, nobenega problema ni. Skupaj hodijo na piknike in veliko časa posvetijo drug drugemu. "Odlično mi je, razumemo se super, delamo super, moram jih pohvaliti."

Ko je Igor Maletič prišel v Podsmreko, se je odločil, da bo prvi mesec samo opazoval, in hitro je ugotovil, da boljšega kolektiva najbrž ne bi mogel dobiti. Ob tem pravi: "Lažje bi se jaz njim prilagodil kakor oni meni. Pa saj se mi ni treba prilagajati." In v negativnem smislu nihče ne izstopa. Takoj na začetku pa so se dogovorili, da bodo najprej povedali poslovodji, če bo kaj narobe, in bodo med seboj vse razčistili. Če bi iskali pomoč od zunaj, bi nagovorjeni gotovo poslušali, toda kaj in kako bi rešili, je vprašanje. Če se med seboj ne bodo pogovorili, jim tudi nihče drugi ne bo pomagal. Morda kdo od "stare garde" nekoliko izstopa, a ima druge lastnosti tako dobre, da se vse izravna. Pa saj vsi v nečem izstopamo".

A kako so stranke sprejele nov obraz?

V naprej niso vedele, da bo kdo prišel. Sicer je pa vsak dan toliko voznikov, ki se prvič ustavijo v Podsmreki, da jih to niti ne bi zanimalo. Po drugi strani je pa veliko domačih strank in veliko tranzitnih, ki se redno ustavljajo. Prihajajo z raznih strani sveta, in z vsemi se niti ne znajo kaj več pogovoriti, saj nihče ne obvlada toliko jezikov.

Domače stranke so hitro opazile, da srečujejo nov obraz, Igor Maletič pa je na začetku pazil, da je bil čim manj za blagajno ter polagoma več in več, da so se ga počasi navajali. Zdaj je bencinski servis pravzaprav kot nekakšna vas, vsi se med seboj poznajo, vsi so domači, čeprav v odnosu med stranko in prodajalci ne odstopajo. Toda pogovori, ki se razvijejo po zaključku poslovnega dela, so zelo neposredni. Tudi pritožb ni nobenih.

Ko pa poslovodja primerja stranke z Dunajske v Ljubljani

S sodelavci se dobro razumejo

in v Podsmreki, takoj omeni veliko razliko - to je kot dan in noč. Tam so bili tisti "ponosni" (zdelo se mi je, da bi rad rekel "domišljavi") Ljubljančani, ki nimajo nobenega odnosa do osebja, ki dela na bencinskem servisu, ne spoštujejo ga. Niti pozdravijo ne. V Podsmreki je povsem drugače. Pozdravijo takoj, ko stopijo skozi vrata, izmenjajo besedo, dve, se pogovorijo, vedno si vzamejo čas. V Ljubljani so bili prodajalci vedno nekako napeti, v Podsmreki so sproščeni. Zato je lažje delati.

Igor Maletič se je odločil, da bo odšel iz Ljubljane v Podsmreko in ni mu žal. Na vprašanje, ali bi šel kam drugam, odgovori - "Hvala bogu, da imamo vsi cilje, ki si jih želimo uresničiti." Do upokojitve gotovo ne bo ostal na sedanjem mestu, a za čas, ki ga bo preživel v Podsmreki, mu ne bo nikdar žal. Obenem bi rad pustil za seboj čim več koristnega, pozitivnega, da bi njegov naslednik lahko iz česa črpal za nadaljnje delo.

Jelka Kušar

Prišli so novi časi

"Lani decembra smo spet začeli delati. Počutim se tako, kakor da bi začeli na novo, kakor da bi bencinski servis odprli," mi je rekel **Aleš KOBAL**, ki je prišel v Petrol leta 1995 in začel delati kot pomočnik poslovodje na bencinskem servisu Sežana, ki je bil prav takrat na novo odprt, leta 1999 pa je bil med prvimi najemniki na Primorskem. Sprva je bilo dela veliko, največ strank je prihajalo iz Italije. Ko so pri sosedih znižali cene goriv za prebivalce v bližini slovensko italijanske meje, je bil tudi sežanski bencinski servis med tistimi, ki so dokaj samevali, zdaj pa je spet zaživel. Prihajajo mladi italijanski vozniki, pa tudi mnoge stare stranke, ki jih niso videli polnih 8, 10 let, zdaj pa pravijo: "Spet smo tu, vendar ne vemo, koliko časa bomo prihajale." Pri Italijanih se pač nikdar ne ve, kaj si bodo izmislili, gotovo pa bodo iskali možnost, da bi spet zadržali voznike ob domačih bencinskih črpalkah. Toda zdaj so pri nas, vendar z nekoliko spremenjenimi potrebami. Ne kupujejo več samo goriva, temveč veliko cigaret, pa tudi pijače, pravzaprav vsega po malem. Niso pa spremenili svoji navad pri natakanju goriva. Še vedno pričakujejo, da bodo to delo opravili prodajalci. Ko se tak voznik ustavi pred črpalko, obsedi v avtu in čaka, pri čemer ga prav nič ne moti, da za njim nastaja vrsta, in da

Če ni adbluea tudi tovarnjakov ni več

Aleš Kobal je zadovoljen z razvojem na bencinskem servisu

čakajoči neučakano trobijo. Prodajalec sicer pohiti na pomoč, toda marsikdaj je pred blagajno vrsta kupcev, ki želijo plačati, na bencinskem servisu pa ni dovolj prodajalcev, da bi mogli vse naloge opraviti istočasno (a kakor je videti, se jim v tem pogledu obetajo boljši časi, saj imajo obljubljenega novega sodelavca). Nekateri vozniki so preprosto navajeni, da jim prodajalci postrežejo, drugi ne znajo natakati in polivajo gorivo po tleh, so pa tudi taki, ki bi potrebovali več časa, da bi zlezli iz avtomobila, kakor za natakanje, in potem tudi ne najdejo izvoza s servisa in bi jih bilo potrebno voditi vse do križišča.

Aleš Kobal pripoveduje, da so se mu pred leti zdeli Italijani bogati, saj so se vozili z novimi avtomobili, zdaj je spremenil mnenje, saj se mnogi pripeljejo z istim vozilom kot nekoč, tudi s takim, ki je že 20, 25 let na cesti in ga pri nas niti registrirali ne bi več.

Tako kakor mnogi Italijani, se med domačimi vozniki nekatere ženske (in ne samo one) bojijo same natakati in so vesele, da jim prodajalci pomagajo, česar drugod ne počnejo. Zato ostajajo zveste Kobalovemu bencinskemu servisu. Mnoge stranke pa si želijo tudi druge usluge, na primer "motorno olje bi lahko masovno menjali", vendar ni možnosti.

Nekoč je bilo največ prometa med tednom, zdaj ob petkih in sobotah, mnogi domačini pa prihajajo ob nedeljah popoldne,

Delajo v urejenem okolju

ko je drugod zaprto. Odprta meja pa je pripeljala tudi drugo strukturo strank. Zdaj se ustavljajo mnogi romunski tovornjaki in nabito polni romunski kombiji, ljudje ostanejo po celo uro v trgovini in kljub večji pozornosti prodajalcev marsikaj izgine s polic, pred bencinskim servisom pa obležijo odpadki. "Znašli smo se v novem svetu," pravi najemnik Kobal, ki si najbolj želi, da bi bile zadovoljne stranke, prodajalci, on sam in tudi lastniki.

Valerija Rojc

Mednarodni letalski miting

Sredi junija je bil na mariborskem letališču Mednarodni letalski miting 2008, ki je bil posvečen prvemu poletu prvega slovenskega pilota Edvarda Rusjana pred 99 leti. Mariborsko letališče je po njem ob tem velikem spektaklu dobilo tudi njegovo ime. To je bil največji letalski dogodek v zgodovini Slovenije z več kot 100 nastopajočimi vojaškimi, civilnimi letali in helikopterji iz Slovenije in tujine ter več kot 40 toplozračnimi baloni.

Vsak dan jih ne vidimo

Kljub dežju in ohladitvam so štajersko nebo preplavile mnoge čudovite jeklene ptice. Glavno prireditev, ki je bila 15. junija, si je ob nekoliko lepšem vremenu ogledalo okrog 50.000 gledalcev.

Vse po vrsti so skoraj gotovo najbolj prevzeli akrobatski nastopi, še posebej kaskaderka Peggy Krainz iz Nemčije, ki je hodila po krilih letala in tako pokazala, da povsem zaupa sebi ter pilotu, soprogu. Da pa tudi Slovenci kaj znamo, je potrdil naš odlični akrobatski pilot Peter Podlunšek. Ob tolikšnem obisku našega mesta pa smo si seveda dobre plati obetali tudi mi s povečano prodajo konjičkom na tleh, žejnim ustom navdušenih gledalcev in požrešnih ptic na nebu.

Mesud Ljuhar

BS MILADIJE II - Tuzla ulaz

U Bosni i Hercegovini Petrol BH Oil Company d.o.o. Sarajevo je bogatiji za još jednu benzinsku stanicu. Naime 21.05.2008. je otvorena benzinska stanica BS Miladije II. Benzinska stanica se nalazi na zaobilaznici, u samom ulazu u Tuzlu. Posada koja je na njoj su mlada ekipa koju vodi poslovođa Srđan Krstanović, koji je ujedno i franšizer. Srđan Krstanović je dugo pekao zanat na BS Simin Han i sada se već pokazao

Naša zadnja pridobitev v Tuzli

kao iskusan i dobar radnik koji pored ove takođe ima i BS Miladije i koja se nalazi u blizini. Benzinska stanica nema nikakvih dodatnih usluga (kafić, auto-praona, LPG). Sam benzinski servis je ukupno šesti po redu BS u Tuzli što nas stavlja u jednu od vodećih pozicija u toj regiji. Očekujemo Vas uskoro.

Mesud Ljuhar

Bencinski servis Miladije II - Tuzla vhod

Petrol BH Oil Company d.o.o. Sarajevo je bogatejši za nov bencinski servis. Konec maja smo odprli bencinski servis Miladije II, ki stoji ob obvoznici ob vhodu v Tuzlo. Na njem dela mlada ekipa, vodi pa jo poslovodja Srdan Krstanović, ki se je dalj časa klesal na bencinskem servisu Simin Han in je že dokazal, da je izkušen in dober delavec, poleg novega pa vodi tudi bencinski servis Miladije, ki stoji v bližini. Novi objekt ne nudi nobenih dodatnih uslug, bara, avtopralnice, LNG.

Miladije II je že naš šesti bencinski servis v Tuzli, kar nas postavlja med vodilne v regiji.

Pričakujemo vas.

Jelka Kušar

Dejaven na mnogih področjih

Prav tedaj, ko sem prišla v mehanično delavnico podjetja Lorbek&Co d.o.o. v Mariboru, si je lastnik **Aleksander LORBEK** umival roke, saj je tik pred tem nehal popravljati avto. Potem sva skupaj odšla v pisarno, kamor je takoj za nama prišel neki par, ki je želel prepisati avto. Da ne bi šel posel po zlu, sem gostitelju predlagala, naj najprej opravi prepis. To je trajalo sicer komaj kakšno minuto, vendar je Aleksander Lorbek tudi ta čas izkoristil za pogovor o svojem delu. Potem sva nekaj časa nadaljevala sama, ko je prišel možakar, ki je imel pokvarjen avto. Da se ne bi preveč dolgočasil, mu je lastnik podjetja skuhal kavo, se tudi medtem pogovarjal z menoj, nato pa od časa do časa navrgel kakšno misel čakajočemu gospodu. Vmes je prišla podjetnikova žena, ki je solastnica podjetja, izmenjala sta le nekaj besed in že sta se o vsem sporazumela, potem se je pojavil človek, ki je tudi nekaj želel. Vse se je odvijalo zelo hitro, a Aleksander Lorbek je to počel z največjo pozornostjo in natančnostjo. Neobičajna in redka sposobnost. A prav zaradi nje ni prav nič presenetljivo, da tudi poslovno deluje na več področjih.

V pisarni se dobro znajde

Po poklicu je avtoklepar, najprej je delal v Avstriji v Fordu, se vsak dan vozil domov in ob popoldnevih delal v svoji delavnici. Potem je imel prevoznitvo, pa vulkanizerstvo, nato mehanično delavnico in prevoznitvo, prevzel je Tip Stop in reklamacijski center Varta, glavna dejavnost je prodaja avtomobilov.

V mehanični delavnici je sprva imel pomočnika, zdaj je že precej časa sam. Razmišlja, da bi obrat dal v najem, a če ne bo dobil primernega najemnika, bo najel novega pomočnika in še naprej sam vse vodil. Ne glede na razplet, bo Tip Stop obdržal. Dela v njem je precej, čeprav predvsem tekoča popravila, in ustvaril si je ime, ki ga je vredno ohraniti. Enako velja pri reklamacijskem centru.

In kaj je s trgovino z avtomobili? Na voljo ima vse znamke in ko vozilo kupi, ga pregleda, spolira, če je potrebno, tudi popravi. Toda na njegovem dvorišču ni vozil, ki bi bila proizvedena pred letom 2000, ker bi jih težje prodal. Kupuje jih predvsem v tujini, včasih tudi na licitacijah. Ve, kaj kje prodajajo in če vidi zaslužek, avto kupi. Pri tem je zelo pozoren na vse, kar vpliva na nadaljnjo prodajo. Sicer pa stojijo avtomobili na njegovem dvorišču povprečno po dva meseca, nekateri komaj nekaj dni, le redki celo leto. Zelo različni so tudi kupci. Če se pojavi ženska, jo zanima predvsem zunanost in če jo pritegne, avto hitro kupi. Če pripelje s seboj mehanika, poteka prodaja precej drugače. Oblika ni pomembna, pozornost je posvečena drobovju. Različno se obnašajo tudi moški kupci.

Noben avto ne bo dolgo ostal na dvorišču

No, dejavnost Aleksandra Lorbka s tem še ni zaključena. Pred časom je razmišljal, da bi povečal delavnico, a si je premislil. Raje je zgradil prenočišča za delavce in zdaj jih kar 29 prebiva pri njem. Sicer so mu znanzi svetovali, naj oddaja sobe študentom, vendar jih ni poslušal. Delavci delajo po 12 ur na dan, potem spijo. Študenti pa.....?

Čeprav se Aleksander Lorbek z marsičim ukvarja, se vsaki zadevi posveti tako pozorno, kakor da je edina.

Boris Kraner

Prva spomladanska gasilska vaja je bila uspešna

K uspešnemu delu marsikaj pripomore - tudi varnost, zato je zanj treba vedno skrbeti. Zlasti v podjetju, kakršno je Petrol, kjer imamo opravka z različnimi nevarnimi snovmi. Z njimi pa znajo ravnati le usposobljeni sodelavci. Zato v sektorju TRKV večkrat organizirajo razne vaje, ki naj bi pripomogle k večjemu znanju in povečale sposobnosti. Jeseni je bilo v Petrolu organiziranih več gasilskih vaj, zdaj so spet na programu. Prva je bila konec maja v skladišču goriv v Račah, na kateri so sodelovali vsi zaposleni v Petrolu Skladiščenju d.o.o. v Skladišču goriv Rače. Imela je teoretični in praktični del, oba pa sta potekala na platoju tovarnega parkirnega prostora.

Najprej je gasilec na kratko predstavil teoretični del, razložil osnove gorenja in gašenja, pri čemer je dal večji poudarek ravnanju z naftnimi derivati ter gorenju in gašenju trdih snovi in naprav pod napetostjo. Prisotne je seznanil tudi z vsebino izvlečka požarnega reda, ki velja za skladišče goriv, in poučuje o ravnanju ob nastanku požara ali razlitju naftnih derivatov, kakor tudi o obveščanju ob izrednih razmerah. Gasilec je predstavil več vrst gasilnikov različnih tipov, s katerimi so opremljena skladišča, razvrščanje gasilnikov glede na vsebino ter o načinu gašenja začetnih požarov tako z ročnimi kot s prevoznimi gasilniki.

Za praktični del gašenja je bila pripravljena negorljiva posoda z mešanico naftnih derivatov, ki so jih prižigali s pomočjo dolge palice in to večkrat ponovili - odvisno od uspešnosti kandidata pri gašenju! Serviser gasilnikov je s praktičnim prikazom gašenja teorijo prenesel v prakso.

Na sliki je prikazano praktično ravnanje s prenosnimi gasilniki med gašenjem, kar so prisotni tudi sami preskusili.

Tečajniki so se dobro znašli

Praktično gašenje z napravo S - 250, ki je nameščena na vozilu GV-2 TAM, so prikazali gasilci prve izmene.

Gašenje s težko peno s pomočjo vozila GV-1 in metalca pene pa sta prikazala gasilca druge izmene ob gašenju železniških cistern.

Vaja, ki sta jo vodila vodja gasilske službe in vodja skladišča, je dobro uspela. Ogledali so si jo tudi povabljeni iz vodstva Petrola Skladiščenja in predstavniki matične družbe Petrol d.d..

Jelka Kušar

Petrol je pripravljen podpreti novo evro-sredozemsko univerzo

Na zasedanju evro-sredozemske parlamentarne skupščine v Kairu marca 2005 so se v odboru za kulturo in izobraževanje pogovarjali o krepitvi sodelovanja med univerzami in ob tem se je porodila ideja o ustanovitvi evro-sredozemske univerze. Novo univerzo naj bi ustanovile evropske, arabske in druge države, ki ležijo ob Sredozemskem morju, namenjena pa naj bi bila za magistrski in doktorski študij.

Letos junija je bila v Portorožu, kjer naj bi bil sedež nove univerze, podpisana listina o nameri za njeno ustanovitev, slavnostnega dogodka pa so se udeležili najvišji predstavniki Evropske unije in arabskih držav - predsednik evropske komisije José Manuel Barroso, predsednik evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering, generalni sekretar Arabske lige Amr Musa, kakor tudi najvišji predstavniki Slovenije. Na slovesnosti ob podpisu listine je José Manuel Barroso dejal, da so univerze najboljši kraj za krepitev dialoga med Severom in Jugom, za krepitev razumevanja in sodelovanja na področjih, ki bodo pomagala k širitvi družbe znanja prek evropskih meja.

K ustanovitvi univerze so povabili 72 univerz, univerzitetnih mrež in raziskovalnih ustanov, študij pa naj bi potekal pri vseh članicah.

Slovenija je za financiranje programa že namenila dva milijona evrov, deset podjetij, med katerimi je tudi Petrol, pa je ustanovilo poseben sklad.

Najprej je strokovnjak pokazal, kaj je treba narediti

Jelka Kušar

Marche Gostinstvo je na Slovenski cesti v Ljubljani razstavilo 600 metrov dolgo jagodno pito. Izkupiček od prodaje je bil namenjen otrokom, ki so zboleli za rakom, zaradi dolžine pa je bila vpisana v Guinnessovo knjigo svetovnih rekordov.

Ljudje so potrpežljivo čakali v dolgih vrstah

Marche Gostinstvo je lani prvič pripravilo 400 metrov dolgo jagodno pito in jo razstavilo na Kongresnem trgu v Ljubljani. Seveda jo je bilo možno tudi kupiti, izkupiček pa je bil namenjen Ustanovi za pomoč otrokom z rakom. Zaradi rekordne dolžine je bila vpisana v Guinnessovo knjigo svetovnih rekordov.

Tudi letos so jo spekli, le da je bila tokrat dolga 600 metrov (6.000 kosov), kar pomeni, da bo spet pristala v Guinnessovi knjigi, izkupiček pa je bil tudi tokrat namenjen Ustanovi za pomoč otrokom z rakom. Namesto na Kongresnem trgu so jo razstavili sredi Slovenske ceste pred Pošto, saj je del mesta od Šubičeve ulice do Nebotičnika ob koncih tedna poleti zaprt in namenjen posebnim dogodkom.

Pokroviteljica dogodka je bila soproga predsednika države Barbara Miklič Türk, prvi kos pite pa je kupil župan Zoran Jankovič.

Sodelovala je tudi Mala mestna godba, otroke so zabavali Marchejev Piki, artisti in dve klovnesi. Na Cankarjevi cesti je bila organizirana slikarska delavnica za otroke, ki so lahko ustvarjali slike za bolne vrstnike.

Sadno pito, ki so jo postavljali že od zgodnjega jutra, so začeli rezati ob 10.00 dopoldne. Toda radovednost je pripeljala Ljubljančane že precej prej in mnogi kar niso mogli dočakati, da bodo dobili zapeljivo sladico. Ko pa so jih spraševali, ali jo kupujejo zato, ker jo radi jedo, ali zato, da bi pomagali bolnim otrokom, je večina rekla, da zaradi podpore otrokom. Naj bo tako ali drugače, pred stojnico so bile štiri dolge vrste in - kar je najbolj neverjetno in neobičajno - nihče se ni pritoževal nad čakanjem.

In kaj so za naše bralce povedali Barbara Miklič Türk,

Zoran Jankovič in Barbara Berce Jan, ki je sodelovala kot

predstavnica društva Sila?

Barbara MIKLIČ TÜRK:

Danes so humanitarne akcije pogoste in očitno morajo družiti prijetno s koristnim. Mislim, da je dobro, da se ljudje družijo. Všeč so mi množične akcije, ker je lepo, da imajo ljudje občutek, da niso sami v tem, ko hočejo nekaj storiti in obenem spoznajo druge, ki enako mislijo. Mislim, da je to povezano. Prav je, da mislimo tudi na tiste, ki ne morejo biti tukaj. Kakšen bo finančni učinek, je še odprto. Najprej je treba privzgojiti ljudem občutek, potem

dajo, kolikor zmorejo. Všeč mi je, če se prirejajo akcije, v katerih ljudje dajo, kolikor morejo, in bolj so mi všeč, kakor akcije, v katerih sodelujejo ljudje, ki imajo veliko.

Zoran JANKOVIČ: Ob

koncu tedna je Slovenska cesta letos poleti zaprta, a dogodki, ki se tukaj odvijajo, so tako pomembni, da zaslužijo našo pozornost.

Kar zadeva jagodno pito, ki je danes razstavljena, je najbolj pomemben humanitarni namen. Humanitarnost je vedno osnovni cilj, če pa gre za dogodek, ki je sladek, je interes ljudi dvojen.

Barbara BERCE JAN: Že nekaj časa delam pri Sili in vidim, kako se ljudje odzivajo. Če je akcija popularizirana, če

ljudje vedo, da bo storjenega kaj dobrega, pridejo in želijo sodelovati. Zato izredno podpiram take akcije in sem samo za današnje dopoldne prišla z dopusta.

Gospa Barbara Miklič Türk je z veseljem prevzela pokroviteljstvo

Meri polnih 600 metrov

Župan Zoran Jankovič je kupil prvi kos

Jelka Kušar

Ob robu zasedanja slovensko-hrvaške-italijanske komisije za zaščito Jadranskega morja in obalnih območij pred onesnaženjem je Petrol izročil društvu Morigenos poseben čoln, ki je prirejen za preučevanje življenja delfinov.

Petrol v skrbi za naravo - tokrat morsko

Slovenija je organizirala deveto zasedanje slovensko-hrvaške-italijanske komisije za zaščito Jadranskega morja in obalnih območij pred onesnaženjem, ki je bilo obenem tudi prvo srečanje visokih predstavnikov jadranskih držav. Udeležili so se ga predstavniki Albanije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Grčije, Hrvaške, Italije in Slovenije, ki so govorili o sodelovanju na območju jadranske regije, pa tudi o možnosti, da bi bile vse jadranske države vključene v delo mešane slovensko-hrvaške-italijanske komisije za varstvo Jadranskega morja in obalnih območij ter o nadaljnjih korakih v zvezi z novo okvirno direktivo o morski strategiji. Ob robu srečanja je bil organiziran še skromen dogodek, ki je bil za društvo Morigenos zelo pomemben. Njegovi člani že šest let preučujejo življenje delfinov, vendar brez lastnega čolna. Zdaj jim ga je podaril Petrol. Kakor so povedali člani društva, je to zanje in njihovo raziskovanje zelo pomembno, saj bodo prešli na povsem novo raven, kakovost in obseg dela se bosta dvignila, več možnosti bo za terensko delo, zaradi posebnih lastnosti čolna, ki je prirejen za potrebe raziskovalnih nalog, pa ne bodo po nepotrebnem vznemirjali živali.

Predaji čolna so prisostvovali člani komisije in predstavniki Evropske unije, kakor tudi minister za okolje in prostor **Janez Podobnik**, ki je našim bralcem namenil nekaj besed. "Rad bi se zahvalil Petrolu in predsedniku uprave Marku Kryžanowskemu osebno, da nadaljuje okolju prijazno držo in upravi družbe za odločitve, da bo podarila društvu Morigenos, katerega ime pomeni "rojen iz morja", poseben čoln, s katerega bodo opazovali, raziskovali ter varovali živali, ki so v Jadranu redke, njihovo preživetje pa je odvisno od dobrega stanja morja. Nimam namena, da bi promoviral podjetje, a zdi se mi pomembno, da družba, kakršna je

Čoln so varno spustili v morje

Petrol, s tako gesto dokazuje svojo usmeritev v trajnostni razvoj in posebno senzibilnost do okoljskih vprašanj. In ker je Slovenija tudi pomorska država, je zelo pomembno, da smo občutljivi na teme, ki so vezane na dobro stanje morja. Spomnil bi, da smo s Petrolom že v preteklosti izpeljali dobre projekte - Želva išče prijatelje in jih je našla, Živimo z vodo in smo zaživel, Mesečev zaliv Slovenije in Obnova vodnih kalov. Današnja gesta je pa pika na i."

Marsikaj zanimivega imajo tudi v Morski biološki postaji

Glavno vlogo sta imela minister za okolje in prostor Janez Podobnik in predsednik uprave Petrola Marko Kryžanowski

Predsednik uprave Petrola **Marko Kryžanowski**, ki je društvu Morigenos predal čoln, pa je dejal: "To dejanje je dokaz, da lahko širše okolje, država, lokalne skupnosti, nevladne organizacije in gospodarstvo uspešno sodelujejo in s skupnimi močmi prispevajo k boljšemu jutrišnjemu dnevu. V Petrolu smo z veseljem in odgovornostjo prevzeli projekt, ki za nas predstavlja tudi zavezo za prihodnost. S predajo čolna želimo društvu zagotoviti primerno raziskovalno opremo, s katero bodo lažje, predvsem pa bolj učinkovito dosegali zastavljene cilje. Preučevanje in zaščita redke vrste delfinov predstavlja izziv vsem, ki jim je mar zaščita morskega ekosistema. Predani čoln bo društvu omogočil natančno preučevanje življenjskega prostora delfinov, zaščito njihovega okolja in opozarjanje javnosti na negativne vplive in posege v naravo."

V Kopru ob Šmarski cesti je Petrol zgradil nov bencinski servis, ki ga je v najem prevzel Tomaž BELE, poslovodja je Erik SABADIN, ki mu stoji ob strani pet prodajalcev. Posebnost objekta pa je sončna elektrarna, ki je v Petrolu novost.

Petrolova nova postojanka na Obali Jelka Kušar

Peter Montanič, Aleksandra Bizjak, Saša Grizoni, Brigita Križman, Karmen Perc, Erik Sabadin

O bencinskem servisu v Kopru ob Šmarski cesti smo pisali že takrat, ko so ga še gradili, kar ni običaj. Toda šlo je za prvi objekt v vrsti Petrolovih bencinskih servisov, ki ima sončno elektrarno. In predvsem zaradi nje je bilo pripravljeno tudi slovesno odpiranje, ki pa ni pritegnilo le nekaj uradno povabljenih, ki se ne morejo izgovoriti, ter nekaj radovednežev. Prišlo je več upokojenih petrolovcev z Obale in tudi nekaj nekdanjih sodelavcev Istrabenza, ki so dejali: "Stari SOZD se zbira." Takoj so se

našli, pridružili pa so se jim tudi tisti redki zaposleni, ki so delali še v "sozdovskih" časih in začeli so klepetati, tako da so verjetno pozabili, kaj se dogaja okrog njih. Počutili so se kot nekoč.....

No, za stranke je bencinski servis, ki stoji ob cesti Koper - Poreč, in ga obiskujejo tako domačini kot tujci, tak kakor vsi ostali. Na njem kupujejo goriva in blago iz trgovine, pričakujejo, da bodo dobili vse, kar želijo, in da bodo prodajalci do njih prijazni ter ustrezljivi.

V poslovnem pogledu pa je na bencinskem servisu Šmarska še nekaj neobičajnega. Najemnik in poslovodja ni isti človek. Tomaž Bele ima celoten objekt, bencinski servis in bife, samo v najemu, Erik Sabadin je poslovodja bencinskega servisa.

Tomaž Bele vodi več podjetij, poleg tega je direktor nogometnega kluba Koper, in kakor sam pravi, se s poslovanjem bencinskega servisa ne ukvarja, kajti "če imaš tako ekipo, kakršna je na tem servisu, to niti ni potrebno". Vse vodita poslovodji. Sam bo zdaj, na začetku, moral poskrbeti samo za ureditev nekaterih zadev, na primer za table, ki bodo usmerjale voznike, in tudi totem se mu ne zdi povsem v redu. Sicer pa je s prometom

zadovoljen, 80 odstotkov je tujcev, med domačimi pa je veliko uporabnikov kartice Magna, odnosi s Petrolom so v redu, končne ocene o poslovanju pa zaenkrat še ne more dati.

Poslovodja Erik Sabadin je že deset let v naftnem poslu, preživel pa jih je na bencinskem servisu OMV, ki stoji na drugi strani ceste. Delo je nekoliko drugačno kot tam, ker je vse na novo, tudi ponudba je večja, in akcij je več, le kurilnega olja nimajo, kar pa ni pomembno, ker je energent vedno dražji in ga ljudje manj kupujejo, ker iščejo druge možnosti.

Poleg poslovodje dela na bencinskem servisu pet prodajalcev, in za vse je to prvo srečanje z naftnim poslom. Zato se morajo še marsičesa naučiti, naloga

Emil Piciga in Jože Terčon sta bila vesela povabila na odpiranje bencinskega servisa

poslovodje pa je, da jih bo uvedel v posel. Zanj pomeni to nekaj več dela, a lahko jih bo "oblikoval" po svoje, tako, kakor se mu zdi najbolj prav, kar pomeni, da bodo vsi skupaj bolj uigrani. Ker je bilo odpiranje slavnostno, so bili na programu govori, rezanje vrvic, pa predaja ključa, godba na pihala in mlada pevka.

Med govorniki je bil tudi župan občine Koper Boris Popovič, ki je nekaj povedal posebej za naše bralce.

Gospod župan, bencinski servis je prvi, ki ima sončno energijo. Kako

Poslovodja Erik Sabadin in najemnik Tomaž Bele

Bencinski servis je tudi simbolno odprt

gledate na to dejstvo?

Zelo sem vesel, da se je to zgodilo prav tukaj v Kopru, take inovativne prijeme vedno podpiram na vseh področjih, posebej še na gospodarskem in upam, da se bo to nadaljevalo in da bo trend uporabljen tudi drugod, na drugih bencinskih servisih, tudi obstoječih, tukaj v Kopru, na OMV in novih Petrolovih, če bodo zgrajeni. Prav tako pa tudi na drugih poslovnih objektih, kjer je to možno. Mislim, da je že dolgo jasno, da je to bodočnost in upam, da se bo kmalu pokazalo tudi drugod. V Luki Koper že uresničujemo tak projekt, ki bo zelo velik in mislim, da se bo dobro obnesel. Pričakujem pa tudi od drugih gospodarstvenikov, da bodo šli v to smer.

Se kot župan zavzimate za to in spodbujate podjetja?

Kot mestna občina Koper in osebno kot župan se zavzemamo za to in spodbujamo, kolikor je v naši moči. Možnosti je kar nekaj in moramo jih podpirati. Pogovarjamo se tudi, da bi na streho naše nove osnovne šole Koper namestili podobno zadevo. Imamo več ponudb in upam, da se bomo v kratkem dogovorili s katerim od ponudnikov.

*Med gosti sta bila tudi - smela bi reči - legendarna nekdanja direktorja **Jože Terčon** in **Emil Piciga**, ki sem jima zastavila nekaj vprašanj.*

Gospod Terčon, ali pogosto pridete v Petrol?

Ne, enkrat na leto, ko sem povabljen v Ljubljano.

Kakšen pa je občutek danes, ko ste po osmih letih prišli na odpiranje bencinskega servisa?

Prav prijetno sem bil presenečen in rad sem prišel. Ne zato, da vidim beton, ampak da srečam nekdanje sodelavce in prijatelje. Res sem bil zelo vesel vabila in priložnosti, da srečam prijatelje.

Kaj pa bencinski servis, ki je nekoliko drugačen kot nekdanji?

Pravkar sem vprašal sodelavce, kakšna novost je, pa so mi povedali, da so sončne celice, in tudi videz je drugačen. Zdi se mi bolj veliko, tudi črpalke so drugačne, vse je zaprto, nič ni videti. Ja, ogromen je, upajmo, da bo tudi dobro služil svojemu namenu.

Se vam kdaj toži po nekdanjih časih?

Ne, to pa ne. Ne vem, človek se navadi na spremembe, doma ima svoje življenje in moje je kar pestro. Imam štiri vnuke.

Vse štiri čuvate?

Bil je čas, ko sem imel vse štiri. Zdaj je eden v šoli, drugi v vrtcu. A vseeno je tudi to življenje precej pestro.

Gospod Piciga, koliko časa ste že v pokoju?

Deveto leto.

Greste pogosto v nekdanjo službo?

Ma, včasih grem na kavo, pozdravit, nekako se ne moreš ločiti od kraja, od ljudi, ki so še tam, obišeš jih, obujaš spomine, se pogovarjaš, kako je bilo, ko smo mi delali in ponovno zaorali globoko ledino, da je Petrol spet prišel na Obalo.

Kakšna je razlika v delu med vašim in današnjim časom?

Zdi se mi, da je ogromna razlika, napredek se vidi, ne samo bencinski servisi, oblika in točilna mesta, celoten napredek je velik, ogromen, posebno še, če govorimo o tem bencinskem servisu, če pomislimo, da gre za solarno napajanje. To je nekaj novega, nekaj, kar v našem času niti ni bilo znano. Mislim pa, da danes nekaj manjka. Takrat smo se bolj družili, bilo je bolj domače, bolj prijetno. Danes je pa "dober dan" in "nasvidenje", bolj togo. Pozna se, da ni več nekdanje solidarnosti, povezave, drugače je.

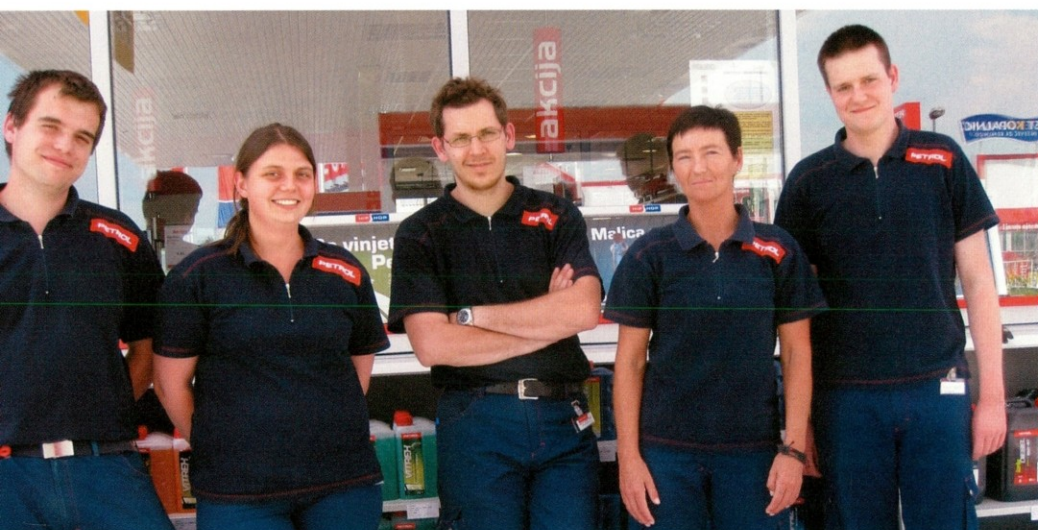

Stari SOZD se je zbral

Bencinski servis Kajuhova v Ljubljani je začel poslovati v mesecu maju, na njem je zaposlenih pet prodajalcev (šestega še pričakujejo), ki jih vodi mlada, vedno dobro razpoložena najemnica in poslovodkinja **Anja TOMANIČ**.

Dobro razpoloženje zaposlenih ustvarja pozitivno vzdušje med strankami

Jelka Kušar

Jure Židov, Anja Tomanič, Dejan Bertole, Mateja Magister, Miha Mehle

Že nekajkrat sem se peljala mimo bencinskega servisa na Kajuhovi v Ljubljani in nikdar ni bilo pred uličnimi agregati veliko avtomobilov. Ali imajo vedno tako malo prometa?

"Ne, kje neki," pravi najemnica Anja Tomanič. Prvi dnevi so bili res žalostni, zlasti prva nedelja, potem je začelo iti na bolje. Vsaka nedelja je bila bolj prometna, ob delavnikih pa se je predvsem zjutraj in popoldne začelo ustavljati vse več vozil. Kakor pripoveduje najemnica, je to dobro vplivalo na zaposlene, saj jim je dajalo

občutek, da gre navzgor. Toda še več strank bi bilo, če bi vse vedele, da bencinski servis že deluje. Tako pa se je še po mesecu dni poslovanja dogajalo, da je avto zapeljal do uličnih agregatov, voznik se je razgledoval okrog sebe, potem pa presenečen vprašal, ali je že odprto. Nekatere voznike avtomobilov na dieselski pogon, ki so vedeli, da na bencinskem servisu že poslujejo, je pregnala njihova lastna površnost, ki pa bi jo mi morali usmerjati. Za kaj gre? Na enem od otkov sta druga ob drugi dve ročki, prva za dieselsko gorivo, iz druge naj bi pritekel biodiesel, ki ga še ne prodajajo in je zato ročka prekrita z napisom "stop". Ker sta obe temne barve, vozniki pa le na hitro pogledajo, kako in kaj, marsikdo misli, da ni dieselskega goriva in odpelje. "Če to pravočasno opazim, skočim ven in ustavim voznika, in vsak zapelje nazaj," pravi poslovodkinja, a vseh ni možno videti. Zato bi bilo bolje, če druge ročke ne bi bilo, dokler ni goriva. Drobnarija, ki ne bi bila vredna omembe, če ne bi odganjala strank.

Za tiste, ki pridejo kupovat, pa je predvsem pomembno, da se znajdejo v prijetnem in prijaznem okolju, ki ga lahko pripravijo le prodajalci. Zato so se vsi zaposleni že prvega dne dogovorili, da bodo skrbeli za dobro

počutje strank. To pa pomeni, da bodo do njih vedno prijazni in pozorni. A taki so lahko le tedaj, če imajo urejene tudi medsebojne odnose. Zanje se mora kot prva zavzeti poslovodkinja, kar je po lastnih besedah že zdavnaj storila. Pravi, da morajo biti odnosi med zaposlenimi korektni, prijateljski, nikogar ne smejo obremenjevati, ljudje drug drugemu ne smejo nagajati, na vse morajo gledati kar se da optimistično in verjeti, da bo vsaka težava minila in da bo že naslednjega dne bolje.

Anja Tomanič pa je spoznala še nekaj drugega. Sodelavci so zadovoljni, če lahko sami predlagajo novosti ali spremembe, saj dobijo občutek, da nekaj več prispevajo k razvoju. Zato jim dovoli, da posredujejo svoje predloge, nekatere zadeve so že uvedli in vse so se obnesle.

Pokrita ročka zaveže nekatere voznike

In kaj si najemnica najbolj želi? Da bi s prodajalci ohranili odnose na prijateljski ravni, kajti če bodo v tem uspeli, bodo vsi radi hodili na delo, nasmejani sprejemali stranke in ostali prijazni tudi tedaj, ko bodo stranke neugodne. Če bo tako, bodo stranke zadovoljne in bodo rade prihajale na bencinski servis, kar se bo nenazadnje odražalo tudi v denarnicah zaposlenih.

Nove hladilne skrinje so veliko bolj privlačne

Ko so v Bruslju odločili, da bo lahko vsak sam izbral dobavitelja električne energije in zemeljskega plina, so verjetno pričakovali, da bodo porabniki z obema rokama zgradili novo možnost, a ljudje so previdni. Zato poteka proces nekoliko počasneje, pa vendarle.

Uporabniki zemeljskega plina sami izbiramo dobavitelja Anton Vučko

Trg z zemeljskim plinom se je začel odpirati v letu 2003, torej dve leti pozneje kakor z električno energijo. Pravne podlage za to odpiranje pa daje energetske zakon iz leta 1999.

Tudi za odpiranje trga z zemeljskim plinom je bilo leto 2004 nekako prelomno, saj se je stopnja odprtosti povečala na 90 odstotkov in pri tarifnem odjemu so ostala le gospodinjstva. Podobno kakor pri električni energiji sta tudi pri razvoju trga z zemeljskim plinom nove smernice, skladne z zadnjimi evropskimi direktivami, določili resolucija o nacionalnem energetskega programu in novela energetskega zakona.

V letu 2004 je vlada z uredbo na novo določila pogoje za izvajanje gospodarske javne službe sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina, prav tako pa nove pogoje za priključitev odjemalcev na prenosno omrežje. Potekale so tudi priprave na pravno ločitev sistemskega operaterja prenosnega omrežja. *Regulacija distribucijskih podjetij je bila pred spremembami energetskega zakona v pristojnosti lokalnih skupnosti, poslej pa na omrežnine, tarifne sisteme in splošne dobavne pogoje vpliva tudi Javna agencija RS za energijo. To je pomenilo prehod z dogovorjenega na regulirani dostop do omrežij. Tudi del distribucijskih podjetij je že izpeljal računovodsko ločitev (tržne in netržne) dejavnosti.*

S 1. julijem 2004 so vsi odjemalci zemeljskega plina, razen gospodinjstev, postali upravičeni odjemalci s (formalno) možnostjo do proste izbire dobavitelja. Stopnja odprtosti trga se je s polovične povišala na 90-odstotno. Pri zemeljskem plinu je bilo podjetje Geoplin, d. o. o. v letu 2004 edini ponudnik plina iz prenosnega omrežja, vsi upravičeni odjemalci pa so imeli sklenjene dolgoročne pogodbe o dobavi zemeljskega plina, tako da dejanskih zamenjav dobavitelja v tem letu še ni bilo.

V letu 2005 so že obračunavali omrežnine za prenosno omrežje, kar je prispevalo k preglednosti cen, sprejeti pa so bili tudi akti za ureditev trga na distribucijski ravni. Medtem ko je Javna agencija RS za energijo že leto prej določila omrežnine na prenosnem omrežju, je v letu 2005 izdala še potrebne metodologije za določitev omrežnine za distribucijska omrežja zemeljskega plina, kar operaterjem omogoča, da pripravijo predloge omrežnin in jih dajo agenciji v soglasje. *Z določitvijo omrežnin je izpolnjen tudi pogoj za menjavo dobavitelja na distribucijski ravni.* V letu 2005 so nadaljevali z dopolnjevanjem ureditve trga zemeljskega plina z zahtevami direktive o zanesljivi oskrbi in uredbe o dostopu do prenosnih omrežij.

Od 1. julija 2007 se je na podlagi določil energetskega zakona tudi v Sloveniji sprostil trg zemeljskega plina. Vsi odjemalci, vključno z gospodinjstvi, imajo odslej možnost izbirati med dobavitelji zemeljskega plina ne glede na kraj prebivanja.

Ceno zemeljskega plina kot blaga odslej prosto oblikujejo dobavitelji, saj so proizvodnja, trgovanje ter dobava zemeljskega plina končnemu odjemalcu postale tržna dejavnosti.

Ceno za uporabo omrežij zaračunavajo sistemski operaterji distribucijskih omrežij. Potrjuje pa jo Agencija RS za energijo, saj sta prenos in distribucija netržni (regulirani) dejavnosti.

Dobavitelji zemeljskega plina v Sloveniji so ostali vsi sistemski operaterji distribucijskih omrežij. Večina je svojo poslovno strategijo v zvezi s trgovanjem z zemeljskim plinom naravnala na trgovanje - dobavo odjemalcem, ki so priključeni na "njihova" distribucijska omrežja (torej povsem geografsko orientirano), trenutno pa se po informacijah, ki jih imamo, s trgovanjem zemeljskega plina na področju celotne Slovenije ukvarjajo le Geoplin (prodaja praviloma le industrijskim odjemalcem,

priključenim na prenosno omrežje), Adriaplin in Petrol Energetika, ki je ustanovila v okviru bilančne skupine Geoplina tudi bilančno podskupino za vse svoje odjemalce.

Tako po informacijah, ki so rezultat naših analiz dogajanja na trgu, lahko gospodinjstvi odjemalci ponudbe za dobavo zemeljskega plina dobijo le pri "nekaterih" dobaviteljih.

Kako do novega dobavitelja

Pa še kratka informacija o postopku za menjavo dobavitelja.

Ko se je odjemalec že odločil za zamenjavo in je izbral novega dobavitelja, lahko postopek izpelje sam ali pa pooblasti novega dobavitelja, da zanj izvede celoten postopek za zamenjavo.

Zamenjava dobavitelja poteka v naslednjih korakih:

1. Preveritev razmerja z dosedanjim dobaviteljem

Odjemalec preveri, kdaj in kako lahko prekine razmerje z dosedanjim dobaviteljem.

2. Sklenitev pogodbe z novim dobaviteljem

Odjemalec z novim dobaviteljem uskladi datum zamenjave, sklene novo pogodbo o dobavi in hkrati odpove obstoječo pogodbo o dobavi pri dosedanjem dobavitelju. Na podlagi pooblastila odjemalca lahko obstoječo pogodbo o dobavi v imenu odjemalca odpove novi dobavitelj.

3. Prijava pri sistemskem operaterju distribucijskega omrežja

Odjemalec ali po pooblastilu novi dobavitelj prijavi sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja zamenjavo dobavitelja. Če je menjava sistemskemu operaterju prijavljena do 10. dne v mesecu, bo novi dobavitelj odjemalcu začel dobavljati energijo s prvim dnem naslednjega meseca.

V praksi odjemalci že menjajo dobavitelja. Res se jih še ni veliko odločilo, pri nas okrog 40, a prvi korak je narejen.

Dnevi maloprodaje so dobili že stalno mesto na urniku srečanj Petrola Maloprodaje Slovenija. Nanje so povabljeni poslovojdje bencinskih servisov, s poročili o preteklem obdobju in s predvidenimi novostmi v prihodnje pa jih seznanijo direktorji sektorjev in drugi strokovnjaki.

Dobra priložnost za izmenjavo pogledov Jelka Kušar

Dnevni red majsko-junijskega srečanja je bil v vseh organizacijskih enotah enak, nastopili so isti govorci, le vprašanja poslovojdij so se med seboj nekoliko razlikovala. Ponekod so jih zastavili veliko, drugod manj ali celo nobenega.

Besedo je najprej povzel podpredsednik uprave **Igor Irgolič**, ki je nanizal nekaj uvodnih misli, in spregovoril o poslovanju v prvem četrtletju ter nekaterih tekočih zadevah.

Nato so se začela vrstiti vprašanja. Tako so nekateri želeli izvedeti nekaj več o enotirnem sistemu upravljanja, pa o tem, kaj bo prinesel spremenjeni sistem plač, govora je bilo tudi o inventurah. Eno od vprašanj je bilo namenjeno zaposlovanju študentov, obenem je bila izražena želja, da bi nekdo na ravni Petrola vodil seznam študentov, ki bi hoteli delati v Petrolu.

Govorili so še o stavkah, njihovi posledici in škodi, ki jo lahko povzročijo, o odnosu med obema sindikatoma, ki delujeta v družbi in nekaterih zadevah, ki so zanimale predvsem posameznike.

Aleš Šabeder je spregovoril o dodatnem asortimentu in avtomotivih, prehranbenem blagu, prodaji galanterije, tobačnih izdelkih, kuponih, karticah, o pospeševanju prodaje, pa nalepk (vinjet), o akciji z nogometno žogo, ki jo dobijo kupci ob nakupu 4 litrov Petrolovega olja, pa o akciji z mercedesom, skuterji in 300 paketi, za katere se lahko potegujejo vozniki, ki bodo petkrat kupili blago v vrednosti nad 25 evrov.

Tomaž Jamnik

Vodja Službe za nadzor poslovanja je opozoril, da se mora po novem navodilu inventuro vsega blaga opraviti v dveh mesecih. Ni pa potrebno natisniti seznama zaloga blaga ob koncu meseca.

Pri tokratnem preverjanju znanja za napredovanja za pomočnike poslovojdij je bil izpostavljen problem, da nekateri poslovojdje ne dovolijo in ne seznanjajo sodelavcev z nalogami, ki zadevajo vodenje bencinskega servisa. Poleg tega je poročal o tem, da je certifikacijska hiša BVQI opravila recertifikacijsko presojo obvladovanja ISO standardov 9001 (kakovost) in 14001 (okolje) v Petrolu. Njeni predstavniki so obiskali 46 bencinskih servisov ter po natančnem pregledu ugotovili eno samo neskladje in izdali nekaj priporočil. Vzrok za neskladje je bilo točenje goriva v neatestirane posode, ki so ga presojevalci opazili na treh bencinskih servisih.

Poslovojdje iz ljubljanske enote maloprodaje so zastavili veliko vprašanj

Splošna ocena presojevalcev je bila, da je stanje na bencinskih servisih glede obvladovanja standardov dobro. Še posebej pa so pohvalili izvajanje okoljskih standardov na bencinskih servisih Ljubljana, Letališka cesta in Mengeš.

Poleg podpredsednika uprave so spregovorili poslovojdjem tudi nekateri direktorji in predstavniki sektorjev

Rok Cuderman je predstavil odnos do kupcev ter pri tem povedal: Imamo lahko zelo lepe bencinske servise in najboljše artikole, a če ni primernega odnosa do strank, dobrega prodajnega rezultata ne bo. Rezultati enoletne raziskave (vir: Timedia), ki jo je v različnih dejavnostih izvajalo 500 naključnih strank, kažejo, da kupce motijo

- aroganca ter ignoriranje,
- podcenjevanje kupcev, ker so na primer premladi ali športno oblečeni,
- podcenjevanja ženskega spola pri nakupu tehničnega blaga, avtomobilskih ali recimo bolj "moških" proizvodov. Obe skupini sta pri nas zastopani, zato je potrebna vsa pozornost pri komunikaciji z njimi.

Aleš Šabeder, Igor Mravlja in Ciril Pirš

Kupec se na prodajno mesto najraje vrača, če

- je deležen ustrežljivosti in prijaznosti,
- mu prodajalci znajo pogledati v oči in se prijazno nasmehniti (to je izraz osebne obravnave).

Gre za enostavne ukrepe, zato morajo poslovodje poskrbeti, da bodo kupci tega vedno deležni.

Rezultati ključnih blagovnih skupin

Predstavitev blagovnih skupin in proizvodov, ki so v prvem četrtletju dosegli nadpovprečno rast prodaje. Proizvodi, ki jih stranke načrtno kupijo, so posebej pomembni, saj spodbujajo impulzni nakup.

Ocenjevanje bencinskih servisov

Povprečne ocene so dobre, predvsem pa razveseljuje dejstvo, da se dviga zavest o pomenu pravilne postavitve blaga. Predstavljene so bile prednosti in slabosti oziroma področja, kjer so še možnosti za izboljšave.

Akcije

Pregled aktualnih akcij, ki tečejo na naših bencinskih servisih, in naloge, ki jih morajo izvajati poslovodje.

Vodenje

Vloga poslovodje na bencinskem servisu. Predstavitev: vodenje na metafori jadrnanja (Vsebina je predstavljena v posebnem članku).

Igor Mravlja

je poskrbel za osvežitev večnih tem o zadovoljstvu strank in organizacijski klimi v maloprodaji z možnimi potmi za izboljšave.

Posebna opozorila in pojasnila so bila namenjena prodaji alkohola (mladoletne osebe), kurilnega olja prek ulične črpalke, stavam, izobraževanju prodajnega osebja (tehnični in uvajalni tečaji zlasti za mlajši kader) in poslovodij (vodenje) v prihodnje, hitrejšemu napredovanju mlajših prodajalcev (že teče), nedeljskemu delu, prisotnosti na delovnem mestu, odnosu do strank...

Boris Peršuh

Predavatelj je v zvezi z varnostjo na bencinskem servisu posvetil pozornost predvsem ukrepom za zaščito proti ropom.

Opisal in prikazal je ukrepe, ki jih je potrebno izvajati, da bi zaposleni na bencinskem servisu zmanjšali možnost za

rope. Opisal je tudi načine ravnanja zaposlenih, s katerimi ne razkrivajo, kako hranijo gotovino, čase odvajanja gotovine in podobno. Prav tako je opozoril na pravilno in pravočasno uporabo tehničnih sredstev za sporočanje ob izvedenem ropu.

Slušateljem je tudi predstavil, kako naj bi se zaposleni vedli med ropom.

Največ pozornosti pa je posvetil posledicam ropov, ki se lahko pokažejo na osebnosti žrtve oziroma zaposlenih. V tej zvezi je posebej poudaril vlogo poslovodij ob preživljanju stresa zaposlenih po izvršenem ropu.

Del predavanja je bil posvečen tudi uporabi video nadzornih sistemov in načinu preverjanja njihovega pravilnega delovanja.

Predstavljene so bile osnovne smernice sprememb, ki bodo v prihodnjih mesecih sledile v zvezi z evidentiranjem pobegov, kar posledično pomeni nekaj manj obremenitev za zaposlene, predvsem pa bo manj napačnih podatkov v zapisnikih o pobegih.

Igor Matičič je poročal o aktivnostih maloprodaje. Petrol ima v Sloveniji 310, na Hrvaškem 61, v BiH 36, v Srbiji 3 in na Kosovu 2 bencinska servisa. Poudaril je, da je prodaja avtoplina vse bolj pomembna tudi v Sloveniji. Zdaj ga je možno kupiti na 9 bencinskih servisih Petrola, do konca leta naj bi ga ponujalo 13 naših bencinskih servisov. Kmalu bo dovoljen samopostrežni način natakanja in voznikom bodo v podporo natančna navodila na agregatih. Nikakor pa ne bo dovoljeno točiti v plinske jeklenke, kar zanima predvsem voznike tovornjakov.

V letu 2008 smo v Sloveniji zgradili nov bencinski servis v Mariboru na Tržaški cesti, v Idriji, Litiji, v Ljubljani na Kajuhovi ulici ter v Kopru na Šmarski cesti. Dva objekta še gradimo, na nekaterih lokacijah pa bo delo v kratkem steklo. V načrtu je tudi rekonstrukcija dve bencinskih servisov.

Popoldanski čas je bil namenjen sprostitvi, športu in klepetu.

Mariborčani so se tudi v nekoliko nenavadnem okolju dobro počutili

Vsako podjetje si po svoje utira pot do uspeha, poskuša prehiteti, ali vsaj dohiteti konkurenco, najti čim bolj ugoden prostor pod soncem. Njegovi sodelavci vložijo v delo veliko truda in naporov, marsikdaj tudi finančna sredstva niso majhna, na koncu pa se izkaže, da so nekje drugod vse že prej odkrili. Mnogi pač preveč tičijo med svojimi štirimi stenami, poskušajo na skrivaj obdelovati svoj vrtiček. Toda vedno in povsod ni tako. Nekateri - in vse več jih je - spoznavaajo, da jim bolj koristi, če se pogovorijo z drugimi ter se soočijo z njihovimi pogledi in mnenji.

Eno takih srečanj je bilo pred nedavnim v španski Barceloni, na katero so bili povabljeni člani uprav pomembnejših družb, odgovorni za finance, in čeprav je šlo za strokovna vprašanja, je vsebina gotovo zanimiva in poučna tudi za širši krog ljudi, saj zadeva vse.

Družba prihodnosti je družba sodelovanja

Alenka Vrhovnik Težak

Konec maja je bilo v Barceloni srečanje članov uprav, odgovornih za finance, iz Evrope in nekaterih držav zunaj njenih meja, tema pa je bila poslovanje v letu 2015 in vloga financ. Na ta srečanja, ki so organizirana vsako leto, so povabljeni finančniki največjih družb, in letos sva bili med njimi tudi članici uprave iz Gorenja in Petrola. Iz tujine so med drugimi prišli predstavniki Allianz, Bayersdorfa, Deutsche Bank, Nokie, Siemens, OMV, Saudi Aramca, Saudi Electrisiti, TNK-BP, Whirpoola.

Srečanja so namenjena predvsem izmenjavi mnenj in ker se jih udeleži kakšnih 30 ljudi, vsi aktivno sodelujejo, nekateri pa pripravijo tudi obširnejše prispevke, o katerih nato vsi prisotni razpravljajo.

Finančna kriza

Tokrat smo veliko govorili o finančni krizi, ki je nastopila, in je po mnenju večine največja po prvi svetovni vojni. Menili smo, da ne glede na to, da so centralne banke intervenirale, razmere verjetno še niso urejene. Iz te razprave je bilo zame koristno, da sem od drugih, veliko večjih družb, kakor je Petrol, slišala, da imajo težave pri zagotavljanju dolgoročnih virov. Kakorkoli je danes v finančnem sistemu dovolj likvidnosti, še ni vzpostavljeno zaupanje, da bi bile banke pripravljene dati dolgoročne vire (pri tem gre predvsem za dolgoročne kredite, pa tudi za dokapitalizacijo). S trga pa so v celoti izginili razni equity skladi, ki ne morejo doseči finansiranja. Skladi in investitorji se umikajo in verjetno bodo potrebna leta, da bo zaupanje spet vzpostavljeno.

Saudi Aramco in Allianz

Zelo zanimiva je bila predstavitev finančne funkcije v Saudi Aramcu, kjer imajo izredno velike prihodke zaradi visokih cen nafte. Finančno funkcijo so organizirali po zgledu najboljših prakse, sodelavci se izobražujejo po vsem svetu, poleg tega zaposlujejo določeno število tujcev, ki od drugod prinašajo znanje in vse to kaže, da v družbi razmišljajo zelo dolgoročno.

Zanimivo je bilo tudi predavanje predstavnika Allianz, ki je povedal, da je ključno, da sta predsednik in član uprave za finance dober team, da dobro sodelujeta in da je finančnik zadnja oziroma ključna oseba, ki skrbi za to, da podjetje ne skrene, zaradi česar včasih prihaja do konfliktov, ker se zastavi vprašanje, kdo je glavni. Pri tem ne gre za to, da bi finančnik hotel imeti to vlogo, ampak je njegova naloga v tem, da zadeve usmerja, ker je funkcija že po naravi konservativna.

Enake izkušnje imam tudi sama v Petrolu. Finančna

funkcija skrbi za dolgoročno integriteto družbe, jaz moram kot finančnica skrbeti, kaj bo čez pet ali deset let, zato je včasih videti, da smo v financah zaviralni element v projektih. Izkazalo se je, da imamo vsi podobne težave. Lansko in predlansko leto sta bili leti največjih prevzemov, ko so mnoge družbe za previsoke vsote prevzemale druge

Sodobna tehnična oprema je povsod del vsakdanjika

družbe in se zdaj soočajo s težavami pri konsolidaciji in odplačevanju kreditov, čemur se niso mogli izogniti niti največji.

Deutsche Bank

Na zelo atraktivni lokaciji, na hribu nad Barcelono smo ob večerji, ki se je odvijala v neobičajno lepem okolju, poslušali predavanje analitika iz Deutsche Bank o scenariju za Nemčijo v letu 2020. Banka ima zelo močan analitski oddelek, njen predstavnik, ki je predaval, pa je doktor fizike, industrijskega oblikovanja in filozofije. Pripovedoval nam je, na kakšen način so oblikovali model, na koncu pa ugotovili, da je družba prihodnosti družba sodelovanja. To pomeni, da ne bo vsaka družba imela dovolj znanja, da bi sama razvijala svoje, ampak se bodo morale družbe med seboj povezovati pri posameznih projektih.

Trendi, s katerimi se srečujemo, so globalizacija, staranje prebivalstva, pomanjkanje virov, draga nafta, draga hrana, in predstavljajo težave, za katere še nismo našli rešitev, in bo potrebno spremeniti predvsem miselnost ljudi, procesi pa bodo postali še bolj kompleksni, kar bo finančnike postavilo v še težjo vlogo, ker bomo morali v bistvu iz bolj kompleksnega okolja znati potegniti posamezne veje. Ne

Arhiv v Rompetrolu nekoč

bosta obstajala na primer samo plan in strategija, več se bomo morali posvečati scenarijem analiz ter gledati na projekte in razvoj z vidika tveganj.

Petrol

V Petrolu imamo upravljanje s tveganji dobro urejeno, veliko pa bomo morali narediti še v dolgoročnem pogledu ob vprašanju, kje se vidimo leta 2015 ali 2020. Danes je naš horizont finančnih projektov pet do sedem let.

Predavanje in razgovori so pokazali, da v Petrolu ne zaostajamo za velikimi družbami glede finančnega kontrolinga, vodenja financ, likvidnosti, in čeprav imamo v skupini 30 podjetij, medtem ko jih imajo mnoga druga prek sto, je princip isti. Večina multinacionalk koristi za platformo SAP, nekateri imamo lastne rešitve, vendar smo že v manjšini.

TNK-BP

Nekaj časa smo namenili finančni funkciji na razvijajočih se trgih, kar nam je predstavil finančnik rusko angleške družbe TNK-BP, ki posluje v Rusiji. Povedal je, kako so Angleži poskušali tam vpeljati svoje standarde predvsem glede zakonodaje in njenega izpolnjevanja, kar gre težko, zdaj pa se v tej zvezi marsikaj dogaja. Rusija se je leta 1998 začela odpirati tujcem, potem so ugotovili, da gre za zadeve, ki so v nacionalnem interesu in začeli tujcem omejevati vstop na nekatera področja.

Bayersdorf

Omeniti velja še predavanje finančnika iz Bayersdorfa o trendih v kozmetični industriji, ki je pripovedoval, kako so vpeljali model predvidevanja trendov, na katerega vežejo svoj razvoj in izdelke. Pokazal nam je, kje so najmočnejši, kaj razvijajo, kje so tržne niše in kako delajo za vsak trg posebno strategijo. Na primer na Kitajskem ne morejo pod isto blagovno znamko prodajati kreme za telo in obraz, ker sta dva različna proizvoda. V bistvu nam je predstavil spremembo v načinu razmišljanja pri pripravi strategije. Pri njih je napovedovanje trendov osnova za vse ostale dejavnosti in na ta način so poslovne funkcije prek inovativnega pristopa sprejele finančnika kot del svojega tima. Pred tem finančniki niso sodelovali pri vsebini, temveč samo pri številkah, pozneje so spoznali, da je potrebno oboje združiti.

OMV

Finančnik iz OMV nam je povedal, kako so kupovali Rompetrol, in pokazal, kakšno je bilo stanje v Rompetrolu na začetku in kako so v poldrugem letu uredili sodobne pisarne, ki dajejo možnost za povsem drugačen potek dela, tako da so v romunski družbi že začeli prevzemati posamezne naloge iz Avstrije. Poudaril je tudi, da morajo biti vedno prisotni, da se na daljavo ne da nič opraviti.

Tudi osebni razgovori

Čeprav je bilo organiziranih veliko skupnih razprav, je ostalo nekaj možnosti tudi za razgovore v manjših krogih. Tako sem izmenjala mnenje s članom uprave iz OMV AG, kjer imajo podobno situacijo z Molom kot Petrol z Istrabenzom glede navzkrižnega lastništva. Povsem drugačna je zgodba Saudi Aramca, ki je tako velik, da lahko ostaja sam, pa saj je največja naftna družba na svetu. Vendar ga to ne uspava, ampak se razvija naprej in ogromno vlaga v znanje sodelavcev.

Vsi sogovorniki so poudarjali pomen multikulturalnosti, ker so ugotovili, da so mešani timi boljši. Mi tega še ne poznamo, kar bi morda lahko razložili z velikostjo, nekaj pa vsekakor

Danes je povsem drugačen

prispeva miselnost - Slovenci smo še preveč samozadostni, da bi razmišljali o čem podobnem.

Za zaključek

Na koncu smo ugotovili, da so posel ljudje, da je potrebno različnost sprejemati in se prilagoditi vsakemu trgu, ne pa na silo vleči vanj svojih standardov. Pri finančnem poslovanju pa je treba biti strog in imeti natančno določen okvir poslovanja, pristojnosti posameznika in centralizirano voditi funkcijo. To v Petrolu že imamo. Od odvisnih družb včasih slišimo, da so premalo samostojne, a če bi dovolili, da se vsaka sama pogovarja z bankami, bi bil rezultat gotovo slabši. Banke vse gledajo z vidika bilanc skupine.

Ob koncu pa še drobna zanimivost. Ogromno smo poudarjali pomen mešanih timov in multikulturalnost, vendar sta bili med 30 prisotnimi le dve ženski, obe iz Slovenije.

Letos je Veleprodaja Trgovine organizirala za poslovne partnerje dve predpoletni srečanja. Prvega, potovanja po Koroški, se je udeležilo skoraj 400 gostov, drugega, ogleda Ljubljanskega gradu in poleta z balonom, blizu 30. Spremljali so jih sodelavci Petrola, ki so zadolženi za veleprodajo, pa tudi nekateri direktorji in podpredsednik Igor Irgolič.

Povabljeni so bili izredno zadovoljni Jelka Kušar

Zato smo tudi tukaj

Medtem ko v maloprodaji v glavnem stranke prihajajo k nam, je v veleprodaji ravno obratno. Naši prodajni predstavniki, včasih tudi direktorji enot, pogosteje obiskujejo kupce, se z njimi pogovarjajo, jim predstavljajo nove proizvode, opozarjajo na take ali drugačne novosti in spremembe..... Morda se kdaj pa kdaj srečajo tudi ob kavi ali skromni malici. Toda za uspešno sodelovanje je potrebnega še kaj več. Koristno je, da se poslovni partnerji dobijo v drugačnem, bolj sproščenem okolju, kjer poslovna beseda le slučajno pade. Zato Petrol že vrsto let organizira srečanja, ki potekajo zunaj poslovnih prostorov, nekje v naravi, kjer se vsi dobro počutijo, in kjer so vsi na enaki ravni.

Letos so v Trgovini organizirali dve srečanja. Prvo, ki se ga je udeležilo skoraj 400 poslovnih partnerjev, je vodilo po Koroški. Zadnji dnevi pred tem so bili deževni in organizatorji so se bali, da bo tako tudi med srečanjem, a višja sila je bila na njihovi strani in ves dan je bilo vedro, dalj časa je tudi sijalo sonce. Popotniki so obiskali pivovarno v Troblju, kjer so izvedeli nekaj o proizvodnji piva, ki so ga tudi poskusili, kmetijo Klančnik

v Podklancu, kjer so stopili v vinsko klet in se z vlakcem, ki ga je vlekel traktor, popeljali po posestvu in tudi po rezervatu, najbolj zanimiv pa je bil molzni stroj, h kateremu gredo krave kar same, prirejen pa je tako, da se na osnovi kakovosti mleka takoj pokaže, če je posamezna krava bolna in kaj ji je. Nekateri gostje so pogledali še v cerkev sv. Jurija, na koncu so se vsi popeljali s splavom, na katerem so jim organizatorji pripravili zanimiv kulturni program, ki so ga izvajali v

koroščini, tako da je bilo potrebno od časa do časa kaj prevesti. Zaključek je predstavljala večerja ob Ivarčkem jezeru, ki je potekla v prijaznem, prijetnem, sproščenem, a ne pretirano sproščenem, vzdušju, čeprav so jih domov odpeljali avtobusi. Naslednjega dne je bil za manjšo skupino organiziran ogled Ljubljanskega gradu in polet z balonom, v katerem so vsi neskončno uživali. Nekateri so sicer nekoliko bolj trdo pogoltnili, ko so stopali v košaro balona, a so zelo hitro pozabili na strah in si z višine ogledovali mater Zemljo. Tudi ti gostje so se na koncu zbrali pri večerji in prav tako kot prva skupina preživeli lep večer.

Prvi dan je organiziral direktor veleprodajne enote Celje **Vojko MEDVED**, ki je bil na koncu tudi zadovoljen, čeprav je ves dan budno pazil, ali se bo kdo kje nad čim pritožil ali pokazal slabo voljo. Ideja za srečanje je padla na veleprodajnem kolegiju, nato so iz vseh enot posredovali predloge, med drugim tudi za pohod na Koroško, ki se je vsem zdel najboljši. Vojko Medved je poiskal ponudbe, ocenili so stroške in se dogovorili, koliko ljudi bodo povabili in kaj si bodo

V pivovarni so izvedeli nekaj več o proizvodnji piva

Po kmetiji so se gostje popeljali z vlakcem na traktorski pogon

ogledali. Po enotah so poslali vabila in zbrali prijave. Vojko Medved se je dogovoril z odgovornimi na posameznih postajah poti in časovne razpore. Po srečanju je dejal, da problemov z izletom ni bilo, le čas je bil ponekod nekoliko slabše razporejen, in je bilo potrebno kaj spremeniti, da posamezne skupine niso predolgo čakale. Toda gostje tega niti opazili niso.

"Povabljeni so bili izredno zadovoljni," je dejal vodja organizacije, a tudi gostje so to potrdili.

Ina DEU: To je dobrodošlo druženje z dobavitelji in kupci. Poglobi odnose, morda prav zato, ker poteka vse zelo sproščeno, in se ne pogovarjamo o poslovnih zadevah. V poslu je koristno, da poznate čim več ljudi in tukaj je priložnost za srečanja. Neformalna srečanja so zelo dobrodošla in ker so potrebna, jih je tudi vedno več. Nekoč so se srečevale manjše skupine, zdaj prihajajo ljudje iz vse Slovenije.

Drago MARČEC: Gre za prijetno

druženje. Vsa taka srečanja se mi vidijo zanimiva, in koristno je, da se ljudje med seboj spoznajo. Marsikdaj se slišimo samo po telefonu, tukaj je priložnost za bolj neposreden pogovor tako s Petrolovimi sodelavci kakor tudi z drugimi njegovimi kupci. Izmenjava mnenj je vsekakor zanimiva. Mislim, da si na splošno vzamemo premalo časa za taka druženja.

Janez KOUŠČA: Meni se zdi tole zelo koristno. Neformalna srečanja pomenijo dosti več kot formalna. Ljudi srečate, se pogovorite, pravkar sva se z direktorjem dogovorila o nekaterih zadevah, o katerih se sicer morda sploh ne bi. Zdi se mi, da je to koristno, pa tudi zabavno. Ker smo specifična stranka, železničarji, se z drugimi gosti o poslovnem delu ne morem pogovarjati, in se niti ne poznamo.

Miro ŽURBI: Letos se prvič udeležujem srečanja in bil sem zelo presenečen, ko sem dobil vabilo. Jaz sem vodja delavnic, tukaj pa je tudi Lojze

Bukovnik, ki je vodja nabave, tako da se lahko pogovarjamo o raznih temah in danes je beseda tekla že o raznih zadevah. Ker sem športnik, mi je všeč tudi drugi del srečanja. Če gledam na celoto, pa sem prepričan, da taka srečanja prinesejo določene rezultate, da so zelo pozitivna.

Jože ŠKOFLEK: Vabila sem bil vesel. Pridem vsako leto, ker je druženje z ljudmi iz Petrola prijetno, zdi pa se mi, da sem med redkimi, ki so vedno prišli. Najprej je družba prijetna, poleg tega poslovno lepo sodelujemo. Tudi tukaj se da pogovoriti o poslovnih vprašanjih, vendar pazimo, da je tega čim manj.

Gostje so pozorno spremljali pripravo balona na polet

Najbolj zanimivo je bilo na splavu

Lažje pa steče beseda o težavah, o katerih v pisarni ne moreš govoriti. Pogovorimo se tudi z nekaterimi mehaniki, ki prihajajo sem, izmenjamo mnenje in poglede ter drug drugemu svetujemo.

Za zaključek pa je podpredsednik uprave **Igor IRGOLIČ**, ki je spremljal obe skupini, dejal: Pomen takih srečanj je predvsem v neformalnem druženju, tkanju vezi, pristnih medčloveških odnosov. Tukaj se lahko povrnem na rek: Posel delajo ljudje, ne podjetja. Pri tem pomagajo iskrenost, povezanost, poznanstva v dobrem pomenu besede.

V zadnjem času marsikdaj slišimo o novih plinovodih, največ govora pa je bilo o Nabuccu, ki je bil enkrat tik pred gradnjo, potem so mu napovedovali smrt, še preden je zaživel. Zdaj so v Gazpromu začeli resno razmišljati o plinovodu Južni tok, ki naj bi tekel tudi skozi Slovenijo. Da bi kaj bolj konkretnega izvedeli o ruskih namerah, smo iz uredništva prosili ministra za gospodarstvo **mag. Andreja VIZJAKA**, da nam nekaj več pove o zadevi in minister je kljub veliki zaposlenosti prijazno odgovoril na naša vprašanja.

Gre za večjo zanesljivost Jelka Kušar

Kakor poročajo mediji, naj bi drugi krak plinovoda Južni tok tekel prek Bolgarije, Srbije, Madžarske, Slovenije, Avstrije v Italijo. Ali ni trasa nekoliko nelogična, ker ne prečka Hrvaške proti Sloveniji oziroma ne teče iz Madžarske naravnost v Avstrijo? Za tako velik projekt je količina, ki bi jo kupovala Slovenija, pravi "lešnik".

Drugi krak naj bi pripeljal iz Bolgarije prek Srbije do Madžarske okrog 20 mrd cm zemeljskega plina letno. Iz Madžarske pa naj bi ena veja potekala prek Slovenije do severa Italije za okrog 8 mrd cm, preostala količina okrog 10 mrd cm pa bi se od Madžarske prenašala do Baumgartna v Avstriji in od tam naprej - kam in kako nam ni povsem znano. Verjetno v centralno Evropo (Nemčijo).

Kaj nam bo novi plinovod prinesel, saj že zdaj kupujemo zemeljski plin v Rusiji? Po Millerjevih besedah naj bi transport postal varnejši. Ali ne bi bilo bolje iskati tretjega dobavitelja, saj je govora tudi o drugih novih plinovodih, dobava pa bi postala še bolj zagotovljena?

Gradnja plinovoda Južni tok pomeni za Slovenijo določen korak naprej k zanesljivejši oskrbi z zemeljskim plinom zaradi diverzifikacije transportne poti ruskega plina prek Ukrajine. Enako velja za EU, ki dobiva sedaj 80 odstotkov ruskega plina prek Ukrajine. Torej bi lahko v prihodnje del ruskega plina, ki sedaj prihaja prek Ukrajine, dobavljali prek Južnega toka. Glede novih dobav je vse odvisno tudi od cen in strategije dobaviteljev. Če bi gradili LNG v okolici Slovenije, bi bil tudi to nov možni vir.

Na kakšni osnovi se bo Slovenija odločala o sodelovanju pri projektu?

Verjetno bi bila potrebna temeljita študija, ki je najbrž še nimamo, saj o novem plinovodu še ne govorijo dolgo časa.

Novo podjetje kot investitor, ki bi bilo v najmanj polovičnem solastništvu slovenskih podjetij, bo pred odločitvijo o gradnji pripravilo vse potrebne študije. Gazprom in Eni sta sklenila, da bosta do konca leta pripravila študijo izvedljivosti. Republika Slovenija, ki ni investitor, naj bi v skladu z nacionalno in evropsko zakonodajo podprla omenjeni projekt.

Ali bo dovolj časa za njeno temeljito pripravo, če naj bi bil plinovod zgrajen do leta 2013?

To je stvar investitorja oziroma investitorjev. Je pa predvideni rok tudi po naši oceni zelo optimističen.

Ali je študijo možno narediti doma ali bo potrebno iskati tuje strokovnjake, saj za take naloge nimamo lastne ustanove?

Tudi to je stvar investitorja oziroma investitorjev. Imata pa Geoplin plinovodi kot sistemski operater in

Geoplin že izkušnje z načrtovanjem novih plinovodov.

Ali menite, da bodo okoljevarstveniki, ki nasprotujejo vsemu, kar ne zraste na njihovem zelniku, povzročali težave?

Vsekakor bodo zahteven pogajalec pri umeščanju v prostor. Vendar imamo s tem dobre izkušnje, ki jih Ministrstvo za okolje in Ministrstvo za gospodarstvo z Geoplinom plinovodi uspešno rešujejo pri izvajanju sedanjega investicijskega cikla. Državne prostorske načrte sprejemajo, plinovode gradijo. Zadnji Šentrupert-Šoštanj je bil končan v pogodbenem roku.

Kakšni bodo glavni argumenti proti upiranju okoljevarstvenikov, ki bo imelo verjetno enake argumente kot ob drugih priložnostih?

Gre za povečanje zanesljivosti zaradi diverzifikacije dobavnih poti, gospodarske koristi, geopolitično okrepljeno vlogo Slovenije, dobre izkušnje s 30 leti obratovanja sedanjega prenosnega sistema plina...

Investicija gotovo ne bo majhna. Ali bo Slovenija sodelovala kot soinvestitor ali bo samo dovolila prehod prek svojega ozemlja? Kdo bo v prvem primeru pri nas finansiral projekt, država ali gospodarstvo, banke, morda vsi? Ali smemo pričakovati podporo Evropske unije?

Na to sem deloma že odgovoril. Slovenija kot država ne bo sodelovala v investiciji, pač pa najverjetneje podjetja v sklopu skupnega podjetja za izvedbo investicije in upravljanje plinovoda. Glede na predvideno znatno povečanje rabe zemeljskega plina v Evropi in zmanjšano črpanje v prihodnosti bi EU gotovo lahko podprla projekt. Vprašanje je le, na kakšen način.

Na letošnji, osemnajsti natečaj Otroci odraslim, katerega tema je bila "mislimo modro, rišemo vodo", je prispelo 2.260 del, ki so jih pripravili otroci iz vrtcev, osnovnih šol in vzgojno izobraževalnih zavodov. Mladi ustvarjalci so bili razdeljeni v tri skupine - vrtičkarji, mlajši in starejši učenci. Podeljenih je bilo pet nagrad ustanovam za celotne kolekcije in 30 nagrad posameznikom.

Mislimo modro, rišemo vodo Jelka Kušar

Že polnih 18 let sodelujejo mladi risarji in Petrol.

Sprva so otroci sami izbirali teme iz učnega programa, v zadnjih letih jim Petrol ponudi tematiko, ki je vedno povezana z okoljem in slikarji komaj čakajo, da jo izvedo in se lahko lotijo dela. Nekateri preprosto začno slikati, drugi najprej razmislijo o temi in se pogovorijo s svojimi mentorji ter šele nato primejo za slikarsko orodje. Ko oddajo svoja dela, vsi nestrpnost čakajo na rezultat in upajo, da bodo med najboljšimi. Veselje tistih, ki so izbrani, je potem nepopisno.

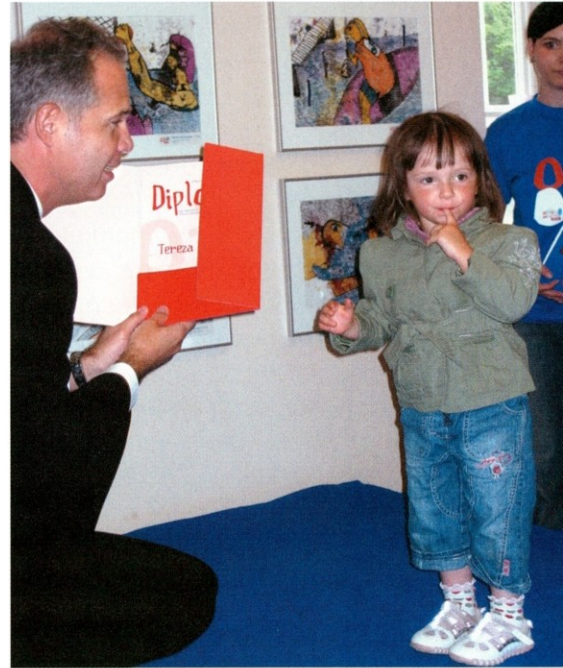

Ime mi je Živa, stara sem že 3 leta

Končno pride dan, ko se zberejo v likovnem centru v Cekinovem gradu slikarji iz vse Slovenije, iz otroških vrtcev, osnovnih šol in vzgojno izobraževalnih zavodov. In čeprav so se tisti iz bolj oddaljenih krajev z vlakom vozili več ur, so prav tako dobro razpoloženi kot oni, ki so potrebovali do cilja nekaj deset minut. Seveda se pa ne obnašajo vsi enako. Nekateri so sproščeni in veselo klepetajo

med seboj, drugi so zadržani in le radovedno gledajo naokrog. Vsi pa komaj čakajo, da jih bodo poklicali na oder in jim izročili priznanje. "Visokih" govorov, ki so najprej na vrsti, govorci pa pripoveduje eno in isto, sicer ne razumejo, vedo le, da morajo mirno čakati do konca, kar ni tako težko, če je vreme lepo in lahko sedijo pod modrim nebom, pred seboj pa imajo sadni sok, ki jih odžaja po dolgi vožnji. Nekoliko manj udobno je na deževne dni, ko stojijo v majhnem prostoru in nekateri odrasli pozabijo, da prireditev ni namenjena njim, ter rinejo naprej, marsikateri malček pa ostane v ozadju in niti ne vidi, kaj se dogaja na odru. Le tedaj, ko zasliši svoje ime in ga mentor potisne naprej, ve, da je prišel "njegov" trenutek. Tedaj vsak šolar veselo odkoraka na oder in s ponosom prevzame priznanje. Tudi proti kameri in fotoaparatu se zna že nasmehniti in - kakor je videl na televiziji - pokazati diplomu. Sicer pa mu je pomagal podpredsednik uprave Igor Irgolič, ki je podeljeval diplome.

Manjši, iz nižjih razredov osnovne šole in vrtičkarji, pravzaprav niti ne vedo povsem natančno, čemu so prišli na prireditev, kaj se dogaja okrog njih, in ko jih pokličejo na oder, se nekateri v zadregi obračajo sem in tja, drugi s priznanjem v roki nemudoma pobegnejo z odra. A ko je uradni del prireditve mimo, so vsi sproščeni, zgovorni, se med seboj pogovarjajo, če le morejo,

Tereza: tudi jaz imam 2 leti in pol

na prostem nekoliko poskočijo, nato se povsem posvetijo malici. Nekateri pa morda že razmišljajo, kakšno temo bodo dobili naslednje leto. Vsem po vrsti, tudi najmlajšim, pa ostane prireditev za vedno v spominu kot nekaj lepega, kot nekaj prav posebnega.

Ana: stara sem 2 leti in pol

V našem časopisu od časa do časa objavljamo razgovore s sodelavci, ki nam pripovedujejo o delu in tudi o svojem zasebnem življenju. Tokrat je pred nami razgovor z mlado, komaj 14 let staro učenko devetega razreda osnovne šole Danila Lokarja v Ajdovščini. **Barbara ČIBEJ**, hči našega sodelavca, prodajalca na bencinskem servisu Ajdovščina III, Damijana Čibeja, je izdala svojo prvo knjigo, pustolovsko kriminalni roman *Bojevnikova skrivnost*. Že dejstvo, da je tako mlado dekle izdalo knjigo, je nekaj posebnega, da se po njenih žilah pretaka petrolavska kri, pa še dodaten izziv za razgovor z njo.

Za uvod v razgovor pa sem uporabila misli, ki jih je o Barbari in knjigi izrekla Barbarina profesorica slovenščine in mentorica Petra Kodre:

“Barbara je zelo nadarjena učenka, kar zadeva jezik vsekakor visoko nad povprečjem. Njena knjiga je predvsem odraz te nadarjenosti, zato menim, da bi mladi avtorici naredili krivico, če bi ob izidu njenega knjižnega prvenca bolj poudarili njenih rosnih 14 kot pa kakovost. To najbolj glasno dokazujejo njene izredne domišljajske sposobnosti, pa tudi skladna zgradba besedila ter odlična raba in preplet slogovnih postopkov. Za avtoričino starost so naravnost presenetljivi opisi pokrajin ter telesna in še posebej obrazna govorica glavnih junakov. Pohvaliti gre tudi izredno bogat besedni zaklad, kar na eni strani kaže bogata ekspresivnost v dialogih, na drugi strani pa zvočnost s pridihom eksotike v poimenovanju lastnih imen.

Pri vsem tem pa je največjega pomena odziv prvih bralcev, ki so nad knjigo svoje vrstnice izredno navdušeni. V šolski knjižnici so po njej spraševali, še preden je prišla iz tiskarne, ko pa je bila na voljo za izposojanje, je v trenutku postala najbolj brana knjiga. Čeprav imamo v šolski knjižnici kar nekaj njenih izvodov in dobri bralci ta 170 strani dolg domišljajski roman “pogoltnejo” v dveh popoldnevih, učenci naše šole tožijo, da je težko priti do njega. Vem, da si ga podajajo iz roke roko in brez zadržkov lahko rečem, da je na naši šoli že postal pravi hit. Mnogi ga primerjajo s Harryjem Potterjem in pravijo, da je Barbarina Bojevnikova skrivnost celo boljša, ker se lažje bere - pri Harryju Potterju morajo včasih kakšno poved prebrati po večkrat, da jo razumejo, pri Bojevnikovi skrivnosti pa je vse takoj razumljivo. Vsekakor zelo obetavno!”

Bojevnikova skrivnost Jelka Kušar

Delala si sprejemni izpit na likovni gimnaziji, ki si ga zelo dobro opravila. Ali si se morala veliko učiti in pripravljati?

Pravzaprav se nisem veliko pripravljala, ker mi to dobro gre. Šla sem tja in naredila, kar je bilo potrebno.

Končuje se zadnje šolsko leto v osnovni šoli. Ste imeli veliko več dela kot v prejšnjih letih?

Mislím, da ne. V šoli mi gre kar dobro - zlasti zadnji dve leti, zdi pa se mi, da sem se letos še bolj potrudila kot lani, čeprav nisem veliko več sedela pri knjigah, saj se hitro naučim.

Kako si potem našla čas še za drugo delo? Je bilo težko?

Ne, ni bilo. Če pomislim, mi je ostajalo kar dosti prostega časa, ki sem ga lahko porabila za vse ostalo.

Slišala sem, da si imela razne konjičke, da nisi le pisala, ampak tudi risala, se ukvarjala s športom, saj si trenirala karate.

Malo sem se res ukvarjala s športom, vendar ne posebno resno. Če se kam vpišem, hitro opustim, ker nisem posebno športni tip, ampak bi rekla, da

Barbara Čibej je na vsa vprašanja odgovarjala kot prava profesionalka

sem bolj svobodna športnica. Karate sem trenirala samo leto dni. Temeljiteje pa se posvečam pisanju in risanju.

Si že pred knjigo, ki je zdaj izšla, kaj napisala oziroma objavila?

To je prva knjiga, ki sem jo izdala. Pišem pa že dolgo, a bolj zase,

pravzaprav že od prvega razreda, odkar znam pisati. Nekatere zgodbe niso zaključene, imajo morda samo nekaj strani ali poglavij, druge pišem samo zase, te pa tako in tako niso za objavo.

Kako je nastala tema za Bojevnikovo skrivnost? Ali si najprej sestavila celotno zgodbo ali si poznala samo osnovo, ostalo pa si razvijala med pisanjem?

Na splošno imam rada akcijsko fantazijske zgodbe, rada jih berem in tudi pisanje na to temo mi dobro teče. Kar zadeva knjigo, sem pa nekoč sanjala o odlomku iz nje, ki še ni bil napisan, nato sem se takoj zjutraj spomnila, kako bi se zgodba začela in kako bi se končala, tako da sem imela celoten scenarij v glavi, in nisem pozneje skoraj nič dodala ter nič odzela. Pisanja sem se lotila pa že kar naslednjega dne.

Pisala si pa ob popoldnevih?

Kadar sem imela čas, včasih veliko, drugič se ves mesec nisem niti dotaknila. Za celotno zgodbo sem potrebovala pa enajst mesecev. Ko sem bila nekako na sredi pisanja, sem zgodbo pokazala mami, ki jo je

takoj prebrala in ji je bila grozno všeč, tako da je komaj čakala, kdaj bo dobila nadaljevanje. Ko je bila zgodba dokončana, sem jo pokazala svoji učiteljici slovenščine, gospe Petri Kodre, in tudi ona jo je zelo pohvalila.

O čem pravzaprav pripoveduje zgodba?

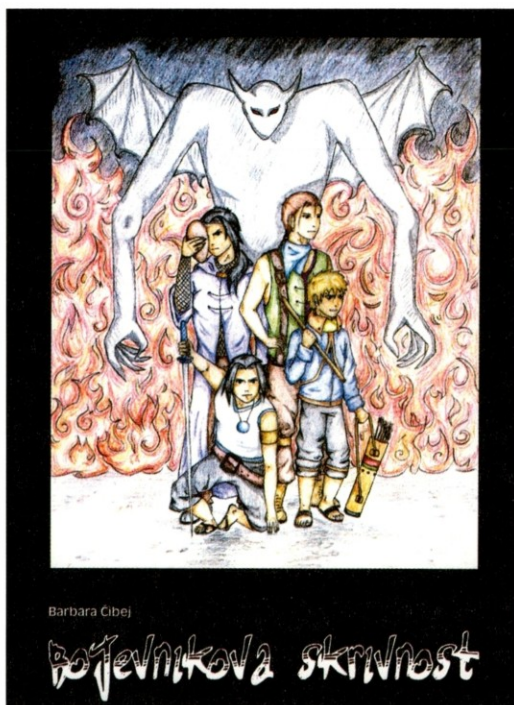
Dvanajstletna Saki in Kimi, najboljša prijatelja, in njun učitelj Inaka živijo mirno in prav nič vznemirljivo življenje v sončni vasi Atirias v Deželi ninj. Ustaljen urnik in vsakodnevne treninge pa nekega dne zmoti grozljiva novica, da se je po vseh krajih razširila uničujoča bolezen. Poleg tega so se v gozdovih pojavili srhljivi stvori, ki brez opozorila napadajo vse in vsakogar, ki jim prekrži pot. Saki in Kimi sledita Inaki na skrivni sestanek in tako izvesta, da so nadloge delo Ozzyjeve sile, zloglasne tolpe morilcev in hudobnežev, pod vodstvom Ozzyja, najstrašnejše osebe, kar jih je svet kdaj videl. Z željo, da bi preprečili načrte Ozzyjeve sile, se Inaka, Kimi in Saki odpravijo na dolgo potovanje, da bi našli vrata, ki vodijo do skrivnega kraja, imenovanega Goro miru. Tam naj bi se skrival predmet, ki bi jim pomagal razrešiti vse težave. A tudi Ozzy ne počiva. S svojo tolpo se odpravi za njimi, odločen, da prvi doseže vrh skrivne gore in čudežni predmet uporabi v svoje namene. Tako se začnejo številni boji, v katerih so zlobneži v veliki premoči, poleg tega zmanjkuje časa. Inaki, Sakiju in Kimiju se kasneje pridružijo še Bojevniki, skupina, ki se že leta odločno bori proti Ozzyju, Saki pa izve presenetljivo novico o sebi in svoji preteklosti. Bralec se sprašuje, komu bo uspelo prej doseči Goro miru. Bo zmagalo dobro ali zlo?

Ali so sošolci kaj vedeli o tvojem pisanju?

Moja nekdanja prijateljica je bila edina moje starosti, ki je vedela, da pišem knjigo oziroma me drugi niso jemali resno. No, ko je bila napisana, so bili pa malce presenečeni.

Kako pa je prišlo do izdaje?

Sama sem si že dolgo želela izdati knjigo. Potem ko jo je moja učiteljica, gospa Petra Kodre, lektorirala, se je kar sama lotila priprav za izdajo. Poslala

Knjiga je požela veliko zanimanja

jo je na Zvezo prijateljev mladine, kjer so mi ponudili sponzorstvo oziroma založništvo. Potem smo začeli iskati še druge sponzorje in tako je šlo naprej.

In kakšen občutek je bil, ko si dobila v roke prvi tiskani izvod?

Ja, vesela sem bila. Imela sem to čast, da sem vzela v roke prvi izvod in bilo mi je neskončno lepo. Tudi nisem pričakovala, da bo tako lepa na pogled.

Tudi naslovnico si sama narisala.

Ja. Pravzaprav sem hotela narediti tudi ilustracije, a tekkel je že zadnji mesec in je zmanjkovalo časa, tako da jih nisem narisala. Je pa naslovnica toliko boljša.

Rekla si, da so bili sošolci presenečeni. So jo tudi že prebrali?

Dobili so jo vsi učitelji in vsi sponzorji. Dala sem jo tudi nekaterim sošolcem, tistim, ki so mi nekoliko pomagali, in sorodnikom, nekaj jih je v šolski knjižnici. Imajo jih šest in menda so bile izposojene takoj, ko so prišle na polico.

Ali te tudi kaj sprašujejo?

Seveda me. Najbolj jih zanima, kako se zgodba konča, ker tega nisem izdala, ko sem knjigo predstavljala po razredih.

Imaš že novo temo?

Jo že imam in zgodbo pišem od septembra, od svojega štirinajstega rojstnega dne. Tudi ta vsebina bo pustolovska, vendar tudi popolnoma

drugačna, to se pravi, da ni nadaljevanje. Načrtujem tudi, da bo precej daljša od prve.

Ali se ti kdaj ustavi in si rečeš, nehala bom?

Kadar imam zelo slab dan, si mislim, da je delo čisto brezzvezno, da ga bom opustila in se ga ne bom nikdar več lotila. Potem pa si premislim in spet začnem pisati. Zgodi se, da se ves mesec ne lotim pisanja, drugič sedim štiri ure in neprestano pišem.

Rada pa tudi rišeš in si se verjetno zato odločila za likovno gimnazijo. In kaj potem?

Poleg tega, da sem hotela izdati knjigo in bi rada še katero, sem si najbolj želela iti na likovno gimnazijo. Zdaj, ko sem sprejeta in sem bila na sprejemnem izpitu zelo dobro ocenjena, sem zelo vesela in že komaj čakam, da bom šla tja. Pozneje si pa želim delati nekaj z likovno tematiko.

Zelo rada berem stripe in ker lepo rišem ter znam pisati, sem razmišljala o tem, da bi bila lahko poklicna avtorica stripov, in to si resnično želim.

Imaš kakšnega vzornika?

Imam, japonskega.

Kakšno vlogo imajo stripi med tvojimi vrstniki?

Mislim, da ne več take, kot so jo imeli. Tudi v trgovinah se jih ne dobi. Sama jih berem prek interneta, v angleščini. Zdi pa se mi, da jih bere bolj malo ljudi, da so stripi nekoliko zastareli. Meni pa so še vedno všeč.

Lahko pa bi se česa lotila v tujini, kjer so možnosti boljše. Tudi o tem sem že razmišljala.

Za to je potrebno znanje jezikov. Se razen angleščine učiš še katerega?

Zdaj ne. Prihodnje leto bom imela italijanščino, ker imam jezike rada in mi učenje ne povzroča problema, bom morda hodila na kakšen tečaj.

Ali so vse tvoje želje za prihodnost povezane s pisanjem in risanjem?

Predvsem s tem. Pozneje pa, da bi srečala kakšnega prijetnega fanta. Razen tega si zelo želim potovati v tuje dežele, posebno rada bi šla na Japonsko, ker mi je zelo všeč in imam rada njihovo kulturo. Morda bom šla študirat japonologijo, to pomeni, jezik, pisavo in kulturo Japoncev.

Vodenje in jadranje kot metafora

Kaj imata skupnega jadranje in vodenje? Rok Cuderman

Jadranje

Že več kot 15 let sem ljubiteljski jadralec. V začetku sem bil na krovu v vlogi "tovora", nato pa sem iz leta v leto bolj aktivno sodeloval pri plovbi. Po nekaj letih, ko sem že mislil, da nekaj znam in sem se na barki pojavil v vlogi skiperja (tisti, ki je odgovoren za barko in posadko), pa je jadranje dobilo novo dimenzijo. Ni več dovolj, da znam jaz, ampak je za udobno, hitro in varno plovbo pomembno predvsem to, kako so naloge porazdeljene na vse člane posadke in kako se te naloge usklajeno izvajajo. Skiper ne vodi barke, ampak vodi ljudi. No, pa smo pri **vodenju**.

Služba

Velik del mojih službenih obveznosti predstavlja komuniciranje. Prav posebno pozornost pa namenjam komuniciranju s prodajnim osebjem, s prodajalci in poslovodji. Posvetovalni dnevi in poslovodski sestanki so tisti ključni trenutki, ko zamisli "iz pisarne" prehajajo v "življenje". Čim bolj so aktivnosti primerno skomunicirane in vzete za svoje, tem večji uspeh lahko dosežemo.

Ko sem vse te sestavine (jadranje, vodenje, služba) združil, je nastalo izobraževanje o vodenju, ki temelji na metafori jadrnja, ki se mi zdi zelo primerna, ker:

- se veliko zadev zgodi v kratkem času, na majhnem prostoru,
- je usklajeno delovanje pogoj za uspeh,
- je ekipa po velikosti podobna ekipi na bencinskem servisu,
- morajo zadeve pravilno potekati tudi tedaj, ko vodje (skiperja) ni na palubi,
- prihaja do veliko nepredvidenih situacij, na katere so potrebne reakcije (ne slaba volja).

Ker je vodenje ključna naloga poslovodij, učni proces pa tega nikjer ne vsebuje, sem na letošnjih spomladanskih srečanjih s poslovodji (dnevi maloprodaje) posebno pozornost namenil prav tej temi.

Pa si še tu oglejmo nekaj primerov, ki naj pokažejo, kaj imata skupnega jadrnje in vodenje:

Cilj

Tako pri jadrnju kot pri vodenju mora biti jasen določen cilj. Če posadka ali zaposleni cilja ne poznajo, potem je

težko (ne morejo) delovati v pravo smer. Pri jadrnju je cilj določena geografska koordinatna točka (kraj), pri vodenju pa je plan tista smer, v katero je potrebno delovati. Tudi ko skiperja ni na palubi (poslovodja na delovnem mestu), morajo aktivnosti teči v pravo smer (proti cilju). To pa pomeni, da je potrebno imeti in deliti.

Znanje

Tako posadka na jadrnici kot sodelavci (prodajalci na bencinskih servisih) morajo imeti specifično znanje. Vodja (skiper oziroma poslovodja) mora to znanje **preverjati, ga posredovati, stalno nadgrajevati**. Če so na jadrnici pasti neznanja:

- čeri,
 - prevelika jadra v močnem vetru,
 - druga plovila (možnost trčenja),
 - in tako naprej,
- so pri poslu nevarnosti:
- neupoštevanje zakonodaje,
 - nepoznavanje (neupoštevanje) navodil,
 - nepoznavanje informacijskih programov za prodajo,
 - neprimeren odnos do strank,
 - in drugo.

Ob predpostavki, da je znanja dovolj, pa mora za uspešno delo na dolgi rok vladati primerno

Vzdušje

Veliko nesreč na morju se je v zgodovini pripetilo zaradi slabega vzdušja na barki, ne zaradi zunanjih okoliščin. Slaba volja hitro pripelje do nemotiviranosti, napak,...

Za dokaz, kako je vzdušje pomembno za dobro delo, lahko navedem ekstremen primer:

Podmornice so tehnično najbolj zahtevna plovila, izvajanje nalog in brezpogojno ukrepanje vsakega posameznika pa je življenjskega pomena. Slaba volja in nemotiviranost hitro lahko pripeljeta do tragične nesreče, zato (kljub izredno težkim pogojem) na podmornicah vlada izredno prijateljsko vzdušje. Vodenje ne sloni na "avtoriteti čina" (ko je podmornica pod gladino, na uniformah večinoma sploh ne nosijo činov), ampak na:

- interesu (prostovoljna odločitev za podmorničarja),
- izredno dobri usposobljenosti,
- visoki delovni disciplini,
- natančno določenih nalogah.

V službi preživimo preveč časa, da bi

si lahko privoščili slabo, negativno vzdušje, zato mora vodja za vzdušje poskrbeti:

- s svojim zgledom (narediti mora več, kot pričakuje ali zahteva od sodelavcev),
- z odnosom do sodelavcev (sočutjem, poslušanjem, pozornostjo, pohvalami, ko so na mestu),
- s poštenjem ("Ne boli majhen delež, boli krivičen delež"),
- s konstruktivnim, pozitivno naravnanim reševanjem težav

("Pravico do kritiziranja ima samo tisti, ki ima srce, da pomaga" Abraham Lincoln),

- s posredovanjem informacij.

Ko je cilj znan, znanje pridobljeno in vzdušje dobro (odlično), pa za vodjo delo še ni opravljeno. Njegova dolžnost sta še

Nadzor in ukrepanje

Skiper mora imeti na jadrnici vedno "vse pod nadzorom", vedeti mora, kje je, ter gledati in razmišljati vnaprej.

Kaj nas čaka na poti?

Kakšno bo vreme?

Koliko nas zanaša s prave smeri zaradi valov?

Kje je varen pristan?

Izkoriščamo ves potencial vetra?

Ob stalnem spremljanju in predvsem pravočasnem ukrepanju (majhni popravki smeri, navodila ekipi, kaj naj preveri, popravi...) je delo prijetno, možnosti za nepredvidene situacije pa manj.

Podobno mora poslovodja spremljati prodajne rezultate in postopke dela, iskati mora možnosti za izboljšanje in po potrebi ukrepati. Takoj.

Tega dela vodenja (kontrole in ukrepanja) namesto njega ne more opraviti nihče, dobro pa ga karikira pregovor: **"Če kočijaž dobro vidi, bo tudi s slepimi konji prispel do cilja."** Johann Nestroy

Delo (poslo)vodje nikakor ni lahko (ne gre vedno "z vetrom"), je pa polno izzivov in zadovoljstva ob dobro opravljenem delu.

Z željo, da bi v Petrolu še naprej vodili ljudi tako, da bi zadeve uspevale, za zaključek navajam stavek, ki ga je izrekel sin jamajških imigrantov, ki je od vojaka napredoval do generala s štirimi zvezdicami, najvišjega vojaškega položaja v ZDA, Collin Powell:

"Organizacija, načrti in menedžerske teorije ne dosegajo ničesar. Zadeve uspevajo ali propadejo zaradi ljudi".

V prvi polovici meseca junija smo se zaposleni v Petrolu Skladiščenju d.o.o. odpravili na strokovno ekskurzijo, ki je obsegala ogled Centralne čistilne naprave Celje in ogled Regionalnega centra za ravnanje z odpadki v Celju.

Ekskurzija jim je poglobila znanje Vesna Kern, Dušan Jerebič

Po jutranji kavi smo se zaposleni v skladišču goriv Zalog in SDC z avtobusom najprej odpeljali v skladišče Celje, kjer smo se srečali z zaposlenimi iz skladišč Celje, Rače in Lendava, in se skupaj odpravili na ogled Centralne čistilne naprave v Celju.

Po zanimivi predstavitvi, ki je obsegala podatke o izboljšanju kakovosti okolja, opis o tem, kako zbirajo celjske odpadne vode, kakšen je nadaljnji vpliv na okolje, smo si celoten objekt tudi ogledali. Zanimiv je bil tudi podatek o tem, da so se kot eni redkih prijavi in tudi prejeli evropska sredstva za gradnjo.

Po končanem ogledu smo pot nadaljevali do Regijskega centra za ravnanje z odpadki Celje, kjer so nam predstavili najnovejše metode za zmanjševanje količin odpadkov na izvoru, zmanjševanje količin odlaganih odpadkov, ločeno zbiranje odpadkov pri izvoru, ponovno uporabo ločenih frakcij, termično obdelavo odpadkov ipd... Najnovejša hala bo vsebovala MBO-mehansko biološko obdelavo odpadkov, česar marsikatera regija še ne premore.

Ob vsem kar smo videli, pa velja dejstvo, da moramo najprej sami

poskrbeti za odpadke, ki jih ustvarimo, predvsem s predhodnim ločevanjem. Po zaključeni strokovni ekskurziji nas je direktor povabil, da prijeten dan zaključimo s "krepitvijo medsebojnih odnosov" tudi ob dobri hrani in pijači.

Pa še nekaj zanimivosti

Centralna čistilna naprava je bila uvrščena na razpis za pridobivanje sredstev iz programa Evropske komisije in vse predlagane projekte za sofinanciranje s sredstvi programov EU-PHARE, ISPA, jim je Evropska komisija odobrila.

Sam projekt vsebuje dve fazi:

Prva faza (obdobje 1999-2006) se usmerja na gradnjo kanalskega omrežja ter čistilnih naprav za komunalne odpadne vode območij poselitve z več kot 15000 PE.

Druga faza (obdobje 2002-2015) je opredeljena z operativnim programom odvajanja in čiščenja odpadnih voda območij poselitve od 2000 do 15000 PE in manj kot 2000 PE.

Čistilna naprava je od naselja oddaljena 450 m zračne linije in zajema 26000 m². Zgrajena je bila za izboljšanje kakovosti reke Savinje na odseku od Celja do

Tako rešujejo odlaganje komunalnih odpadkov

Zidanega Mosta in s tem posledično za izboljšanje kakovosti reke Save.

Regionalni center za ravnanje z odpadki (CERO) Celje so zgradili zato, da bi uresničevali okoljevarstvene cilje: zmanjševanje emisij v zemljo in podtalnico, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, varovanje površinskih in podzemnih voda, preprečevanje onesnaženja vodnih virov.

Gradnja poteka v več fazah. Investitor je mestna občina Celje, projekt pa vključuje 24 občin Savinjske regije. Izvedbo sofinancirata še EU iz kohezijskega sklada ter Republika Slovenija.

Z zgraditvijo centra bo za okoli 250 tisoč prebivalcev v regiji rešeno odlaganje komunalnih odpadkov za naslednjih 30 do 50 let.

S čistilno napravo naj bi predvsem izboljšali kakovost reke Savinje

Sodelavci Petrola Tehnologije so potrdili tudi svoje kolesarske sposobnosti

Izlet Goričko 08 Tomaž Štrukelj

Ideja o kolesarskem izletu zaposlenih v Petrolu Tehnologiji, združena s 'team buildingom', se je razvijala že dalj časa. Iz objektivnih razlogov izleta lani nismo mogli organizirati, zato smo letos še toliko bolj ponosni na uspešno izvedeni dvodnevni 'team building', katerega poudarek je bil na kolesarjenju.

Zdržali so polnih 125 km

Organizacijo in izvedbo izleta smo zaupali sodelavcema iz štajerske regije, pri čemer sta bila zelo uspešna. Udeležilo pa se ga je 16 sodelavcev iz Petrola Tehnologije, ki so prišli tudi iz enot Novo mesto, Maribor in Ljubljana.

Kolesariti smo začeli v Gornji Radgoni, nadaljevali prek Mure v Avstrijo in brez mejnih zapletov prišli nazaj v Slovenijo. Pot nas je vodila mimo Petrolovih bencinskih servisov po slikovitem Goričkem, vendar nismo samo pritiskali na pedala, ampak smo se večkrat ustavili in uspešno nadomestili izgubljene kalorije in tekočino ter se skrivali pred gostimi dežnimi kapljami.

V gostišču Flisar v Zgornjih Moravcih so nam postregli z izvirno domačo hrano, kot so bujta repa, dödoli in retaši, gibanico pa tako ali tako vsi poznate, da o štajerskih vinih ne govorim.

Postregli so jim z izvirno domačo hrano

Potem smo se podali še malce gor pa dol, slalomirali med dežjem, tudi kakšnemu padcu se nismo mogli izogniti, končno pa smo le prikolesarili v Šalovce.

Dogodku s hrano in pijačo se je pri večerji pridružil tudi direktor, skupaj pa smo se odzvali povabilu upokojenega poslovođje iz danes zaprtega bencinskega servisa Šalovci na potico in kozarček domačega. Razprava in izmenjava izkušenj ob zvokih harmonike in kitare sta bili nekaj posebnega, tudi zapeti smo poskušali, in vse skupaj se je zavlekla pozno v noč, bolje, v jutro.

Kdor misli, da je tu samo ravnina, se moti. Prvega dne smo prekolesarili okrog 70 km, višinska razlika pa je dosegla kar okrog 1500 metrov. Po vseh naporih s cestami, dežjem, vzponi, spusti, padci, hrano, pijačo, in izmenjavo idej, smo uspešno žagali drva do jutra.

Ker je narava dela v Petrolu Tehnologiji taka, da nas vreme ne ovira, kvečjemu bremeni, nas tudi sivo nedeljsko jutro, ki ni obetalo nič dobrega, ni motilo pri nameščanju obolelih zadnjic na sedeže koles. Ni 'lepšega' kot obuti mokre kolesarske čevlje in ponovno 'suči satana': prek Ženavelj, Trdkove in Tromejnika proti Kuzmi. Ker je zmanjkalo slovenskih klancev, smo nehote prevozili še nekaj avstrijskih in brez kazanja osebnih dokumentov pridrveli

Pravijo, da štoklje gnezdijo samo pri dobrih ljudeh

v Kuzmo. Od tu pa po kratkem odmoru na bencinskem servisu in ogledu opreme, mimo gnezd štokelj na kmetijo 'Ferencovi'. Postregli so nam z bubikami, to so grozdne jagode, namočene v žganje in s pravo domačo hrano, mlečno juho s prekajenim mesom, več vrstami mesa in gibanico. Tudi nadomestki za izgubljeno tekočino so bili na voljo v neomejenih količinah.

Vreme je bilo v nedeljo na naši strani. Brez večjih težav smo prekolesarili že zadnje kilometre in 'zašpilili' pot v Gornji Radgoni po 125 prevoženih kilometrih.

Ta del Slovenije smo zapustili polni vtisov o lepi pokrajini, prijaznih ljudeh, dobri hrani in pijači. Cilj izleta - uspešno druženje in sproščeni razgovori med sodelavci, združeni s športnimi aktivnostmi - je bil tako v celoti dosežen in izpolnjen.

EU in cilji z biogorivi

Ostra omejitev kmetijskih površin

EU parlament je nakazal prve znake za odstop od 10-odstotne mešanice biogoriv do leta 2020. Poročevalec načrtovane smernice za obnovljive nosilce energije v evropskem parlamentu, luksemburški član Zelenih Claude Turmes zahteva bolj kvalitativne kot čiste kvantitativne kriterije. V zvezi z biogorivi, katerih proizvodnja konkurira pridelavi prehrane, zahteva Turmes v svojem poročilu jasno omejitev površin - odvisno od položaja na trgu živil. Po mnenju EU parlamentarca naj bi

energijo iz neproblematične biomase, kot so gospodinjski odpadki ali ostanki lesa oziroma druge užitne biogene snovi, uporabljali v večji meri, predvsem v ogrevalni tehniki. S tem bi Evropska unija svoje klimatske cilje, med ostalimi privarčevanje 20 odstotkov CO₂ do leta 2020, lažje in ceneje dosegli, je prepričan Turmes. Kmetijskih površin za proizvodnjo biogoriv naj ne bi izključili, vendar so potrebni "parametri". Kritiki dolžijo vedno večje primešavanje

biogoriv v Evropski uniji in ZDA za rastoče cene prehrane. V EU pa se množijo glasovi, ki se zavzemajo, da bi se odpovedali primešavanju. Članice razpravljajo o strogih kriterijih, s katerimi naj bi preprečili, da bi uvoz biogoriv povzročal dodatno škodo okolju. Turmes pa predlaga tudi oblikovanje certifikacijskega sistema, kakršnega pozna EU pri higijenskih predpisih za brazilsko ali argentinsko govedino. O poročilu zelenega poslanca bodo najprej razpravljali v industrijskem odboru, nato pa še v plenumu.

EU dovoljuje skupno podjetje Mola in CEZ

Skupna družba za gradnjo plinskih elektrarn ne ogroža konkurence

Komisija EU je dovolila ustanovitev skupnega podjetja, za katero sta se lani decembra dogovorila češki državni energetski velikan CEZ in madžarska naftna družba Mol. Komisija je napisala v utemeljitvi, da skupno podjetje ne bo ogrozilo konkurenčnosti. Lastnika,

ki imata vsak polovico novega joint venturea, naj bi vanj vložila 1,4 milijarde evrov, s katerimi naj bi zgradili plinske elektrarne. Prvi skupni projekt je ureditev dveh plinskih elektrarn ob Molovih rafinerijah v Bratislavi in Szazhalombatti.

Vsaka elektrarna naj bi imela moč 800 megawatov, delovati pa naj bi začeli leta 2013 oziroma 2014. Poleg tega načrtujejo, da bodo elektrarno na premog pri rafineriji Bratislava posodobili in njeno moč povečali na 160 megawatov. Ko sta družbi leta 2007 ustanavljali joint venture, sta se tudi dogovorili, da bo češki koncern prevzel sedem odstotkov Mola.

Kaj bo z Nabuccom?

Dramatična rast stroškov

Gradnja pogosto hvaljenega naftovoda Nabucco postaja vse težavnejša. Po eni strani manjka potrebiti pritisk iz Evropske unije, po drugi strani imajo partnerji težave z usklajevanjem problemov. Predvsem s turškim partnerjem. Turki postavljajo vedno nove zahteve, poleg tega nimajo zakonskih uredb. V EU se zavzemajo za skupno smernico, vendar ne morejo prodreti, ker Turčija ni članica unije. Drugo jabolko spora so izjemne uredbe, ki jih zahtevajo partnerji Nabucca in naj bi veljale za gradnjo leta 2014, zdaj pa hočejo doseči odlog do leta 2017, s čimer se v Bruslju ne strinjajo. Pred nedavnim je postalo jasno, da bo Nabucco veliko dražji, kakor so prvotno pred videvali. Sprva so govorili o 4,4 milijarde, pozneje o 5 milijardah. Konec maja je bilo videti precej drugače. Plinovod Nabucco bo verjetno stal dvakrat toliko, kakor so načrtovali na začetku. Zadnja študija konzorcija je pokazala, da bodo celotni stroški dosegli 7,9 milijarde evrov. Razlog za to pa je potrebno iskati predvsem v vedno višjih cenah nafte in jekla. "Od takrat, ko je bila narejena študija izvedljivosti, od leta 2005, se je cena surove nafte več kakor podvojila," je izjavil poslovodja konzorcija Nabucco Reinhard Mitschek. To je vodilo k dvigu

cen vseh primarnih nosilcev energije in s tem tudi jekla. Poleg tega je zaradi vrste velikih projektov poraslo povpraševanje po jeklu na svetovnem trgu. Za gradnjo Nabucca bodo potrebovali dva milijona ton jekla, 200 tisoč cevi in 30 kompresorjev. Konkurenčnost Nabucca zaradi povišanih stroškov ni v nevarnosti, je poudaril Mitschek - v tem se strinjajo vsi člani konzorcija. Vedno večje povpraševanje po nosilcih energije povišuje cene plina, kakor tudi transportne tarife, to pa pomaga k večji gospodarski vrednosti plinovoda. Finansiranje je zagotovljeno in tudi pri časovnem načrtu gradnje ter začetku delovanja se ni nič spremenilo. Tretjino sredstev bodo prispevali solastniki - OMV, Mol, romunski Transgaz, Bulgargaz, turški državni Botas in nemški RWE. Dve tretjini naj bi prišli od institucionalnih financerjev - EIB, EBRD, Österreichische Kontrollbanke, Kommerzbanke. V bližnji prihodnosti bo projektna družba Nabucco Gaspipeline International izvedla tržno analizo za pripravo tako imenovanega Open-Season procesa. Analiza cilja na vse potencialne transportne stranke v Evropi in naj bi sondirala interes na trgu. Tržna analiza naj bi bila

pripravljena v letošnjem juliju, potem naj bi člani konzorcija sporočili, koliko kapacitet potrebujejo, preostali del bodo nato ponudili vsem udeležencem na trgu.

Dokončna odločitev o investiciji naj bi padla spomladi 2009, začetek gradnje je načrtovan za leto 2010, prvi plin naj bi stekel po ceveh leta 2013. Ponovne rasti načrtovanih stroškov ne pričakujejo, pravi Mitschek - cena jekla bi mogla celo pasti, če bi se proizvodne kapacitete na Kitajskem in v Indiji povečale. "Predvidevamo pa, da bodo cene surove nafte ostale visoke." Transportni stroški bi se potem gibali na opravičljivi ravni - sicer pa je zaradi rastočih stroškov konkurenca prav tako prizadeta. Pri transportnih stroških se mora Nabucco ravnati po kalkulacijski shemi, ki jo je dovolila EU. Tudi pri odnosu med stroški plinovoda in tekočega zemeljskega plina se po prepričanju Mitschka ne bo nič spremenilo. Po eni strani se bodo dvignili tudi stroški za terminal LNG, po drugi strani ima naftovod prednost pred LNG v tem, da bodo ob poti plinovoda možne trgovske dejavnosti. Šele tedaj, ko bi dolžina dosegla 3.500 km, bi bil transport LNG ugodnejši kot prevoz po plinovodu. Zato je Mitschek prepričan, da bo "koeksistenca LNG in plinovoda tudi v prihodnje smiselna".

BP zaskrbljen zaradi ruskega joint venturea

Po mnenju vlagateljev grozi britanski naftni družbi BP nevarnost, da bo dolgoročno izgubila nadzor nad skupno družbo TNK-BP, ker jo bodo prevzele državne družbe, na primer Rosneft ali Gazprom. "Bojimo se, da se pripravljajo politični posegi, s katerimi bi bilo britanski družbi možno odvzeti delež," je izjavil Colin Morton iz Rensburg Fund Management, ki ima delnice BP. Ravnanje oblastnih organov proti TNK-BP je za vlagatelje podobno kot pri naftni družbi Jukos, ki je zaradi dodatnih davčnih obremenitev zašla v finančni polom.

Upravni organi so preiskali pisarne BP in TNK-BP v Moskvi. Nato je bil sodelavec podjetja, ki so ga ustanovili ruski milijarderji in britanski BP, obdolžen industrijskega vohunstva. Izrečenih pa je bilo tudi nekaj očitkov glede davčne utaje in možnih napak v zvezi z varovanjem okolja. Gazprom pa je nakazal zanimanje za udeležbo v TNK.

V ruskih medijih se je pojavil sum, da bodo oblasti poskusile pripraviti ruskega partnerja Britancev k temu, da bi prodal svoj delež. Rosneft je takoj zavrnil možnost, da bi poskušal prepričati Gazprom, naj bo udeležen v BP. Ruska država pa poskuša ohraniti nadzor nad energetske panogo in drugimi strateško pomembnimi sektorji.

Gazprom ne nasprotuje gradnji Nabucca

Podpredsednik Gazproma Medvedev je izjavil, da ne nasprotuje plinovodu Nabucco, čeprav njegova družba gradi lasten cevovod South Stream. Za oba je dovolj prostora. Gazprom zdaj ne želi biti udeležen pri Nabuccu niti kot upravljalec niti kot dobavitelj, mogli pa bi se dogovoriti o prihodnjem vodenju trase. South Stream naj bi začel delovati leta 2014, North Stream, ki ga gradijo skupaj z nemškimi partnerji, naj bi bil zgrajen do leta 2011.

Kar zadeva Nabucco, je še nekaj zadev nejasnih. Bolgarski partner dvomi, da bo dovolj odjemalcev plina iz Nabucca, poleg tega opozarja na obotavljanje turškega partnerja. Turki so še vedno zadržani glede pravnih vprašanj v

zvezi z gradnjo plinovoda. V Avstriji je e-kontrola izdala odlok družbi OMV, ki ga Avstrijci v neki točki kritizirajo. V njem gre za obdobje do leta 2014, OMV pa želi, da bi veljal do leta 2017 in v tej zvezi bi bilo možno pripraviti nov predlog.

Koliko plina bo Evropa potrebovala v prihodnje, so mnenja dokaj različna. Ob srečanju z Gazpromom na Dunaju je bilo videti, da se bodo potrebe v prihodnjih letih povečale najmanj za 150 milijard cbm, kar bi mogli pokriti s pomočjo novih plinovodov (North Stream 55 milijard, South Stream in Nabucco po 30 milijard). V bistvu je treba izhajati iz dejstva, da se bo poraba povečala izključno zaradi gradnje plinskih elektrarn, ne zaradi večjih potreb zasebnih porabnikov. Analiza Booza Allena Hamiltona, narejena v letu 2007, kaže, da so napovedi za plinski trg preveč optimistične, ker gospodarnost plinskih elektrarn ni podana.

Ruska naftna proizvodnja je dosegla zenit

Po ocenah Lukoilovega podpredsednika Leonida Feduna je ruska naftna proizvodnja dosegla višek. Lani so v državi načrpali 9,95 milijona sodov na dan. Večje količine v svojem življenju gotovo ne bo več videl, je izjavil Financial Timesu. V Zahodni Sibiriji, ki ima velike količine nafte, "je obdobje intenzivne rasti naftne proizvodnje mimo. Hitro rast bo nadomestila nespremenjena ali celo padajoča proizvodnja." Fedun je primerjal Rusijo s proizvodnimi območji, kakršni sta Severno morje in Mehika, kjer pridobivanje nafte že nekaj časa nazaduje.

Naftovod iz Azerbajdžana

Poljska in Ukrajina nameravata uresničiti gradnjo naftovoda iz Azerbajdžana, s čimer bi zmanjšali svojo odvisnost od energetskih dobav iz Rusije. To je izjavil poljski predsednik Lech Kaczyński v Varšavi po srečanju z ukrajinskim kolegom Viktorjem Juščenkem. Predsednika držav sta podpisala dogovor o gradnji naftovoda, ki naj bi tekel od poljsko ukrajinske meje do vzhodnega pristanišča Gdansk. Azerbajdžanska surova nafta naj bi

potovala skozi Gruzijo do Črnega morja in od tam s tankerji do Odese v Ukrajini. Potem naj bi tekla skozi obstoječi cevovod do Brodija in - po zgraditvi poljskega odseka - naprej do Gdanska. Pri projektu sta udeleženi tudi Gruzija in Litva.

Venezuela uvaja dodatni davek

Ob vedno višjih cenah surove nafte je venezuelski parlament sprejel zakon o obdavčitvi izjemnih dobičkov tujih naftnih koncernov. Zakon predvideva 50-odstotni davek, če mesečna povprečna cena za sod surove nafte preseže 70 dolarjev. Če cena preseže 100 dolarjev, se davek dvigne na 60 odstotkov. Pri tem izhajajo iz severnomorske znamke Brent. S pomočjo novih davkov bi mogla država po ugotovitvah vlade letos zbrati do 1,2 milijarde dolarjev. Prihodke naj bi namenili nacionalnemu razvojnemu skladu za financiranje socialnih in infrastrukturnih projektov.

V Švici so prodali manj zemeljskega plina

Zaradi toplega vremena so imeli švicarski dobavitelji zemeljskega plina lani manj dela. S 34 milijardami kilovatnih ur je prodaja padla za 2,2 odstotka, končno pa je bila zima 2007 četrta najtoplejša v zadnjih 150 letih. Zato je prodaja kljub večjemu številu porabnikov padla. "Ob enakih vremenskih pogojih kot v lanskem letu bi s pomočjo večjega tržnega deleža mogli spet doseči rast prodaje," pravijo v Švicarski zvezi.

60 odstotkov zemeljskega plina uvozijo iz Nemčije, ostalo iz Nizozemske, Francije in Italije. Prvotno so 15 do 20 odstotkov energenta uvažali iz Rusije. Oskrba do zdaj ni bila nikdar ogrožena ali nestabilna, ker ima Švica geografsko zelo široke možnosti za uvoz, pravijo v Zvezi glede na razne konflikte v zvezi z ruskimi dobavami v zadnjem času. Za 85 odstotkov se je povečala tudi prodaja zemeljskega in bioplina kot pogonskega goriva, količina pa odgovarja 10 milijonom litrov bencina. V državi vozi 5830 vozil na zemeljski plin, kar je dvakrat toliko kot v lanskem letu.

julij 2008	IME VEC NASIH KRAJEV	FR. KOMEDOIGRAF (LJUDO-MRZNIK)	ZVEZA DRZAV (SVETA ...)	OTOK V JADRANU	JANI BRAJKOVIČ	GR. BOG VETROV	PRVAK LJUDSKE STRANKE (BOJAN)	ZELJE (REDKO)	VRSTA FR. IGRE NA KARTI	ZELEZ-NISKA PROGA	ENAKA SAMO-GLASNIKA	DUSA, ETERIČNA SILA	MAROGA	NEGATIVNA MORALNA SPREMEMBA, IZPRIJENJE	NEKD. SL. ORODNI TELOVADEC (MIROSLAV)	MUSLIM. Z. IME
TERMALNO ZDRAVILI-SCE NA DO-LENJSKEM																
SODELO-VANJE Z OKU-PATORJEM																
OTOK PRI ZADRU					REKET						DUH, BISTRČ					
DRŽAVNA OBVEŠČEV. SLUŽBA V ZDA				NEMSKI ASTRONOM (JOHANNES)	AM. FILM. IGRALEC (RYAN)	TVOR				DREVO Z OLIVAMI	ORJASKI KUSČAR SL. PEVKA (ANJA)					
SL. KNJI-ZEVNIK (SIMON)						IGRALKA KRALJ	NEMSKI LITERAT IZ 19. ST. (THEODOR)					RIM. BOGI-NJA JEZE ZELEZOV OKSID				
KNJIŽNI JUNAK LUPIN							PESNIK KOSESKI	FR. NAD-REALIST. PESNIK (PAUL)							IZMETAČ TULCEV PRI PUSKI	OBRAT ZA PEČENJE KRUHA
MESTO POD VEZUVOM, NAPOLI								ČLOVEK IZ ISTEGA KRAJA, DRŽAVE	JOŽE PLEČNIK			TERENSKO VOŽILO IGRA NA SREČO				
PETROL	KOKETA	IMENO-SLOVJE, IZRAZO-SLOVJE	UMIVALNIK NAJVEČJI DOSEŽEK						OBŽALO-VANJE							
POLNILO ZA STREL. OROŽJE									NIZEK Z. GLAS				ODJEK, ODMEV KROZIŠČE			
SL. GLED. IGRALEC (VOLODJA)					EDEN, PARADIŽ VRSTA VRBE				SLAB, SPLETK. ODVETNIK, JEZIČNIK	NOTRANJ, OSREDNJI DEL STEBLA	AZIJSKA PALMA TRČENJE					
RIMSKO MIT. POD-ZEMLJE				RANO-CELNIŠTVO BAKHOVA PALICA											TURČIJA	
SNOV, MATERIJA, MASA						VODILO, GIBALO	TER							OS. ZAIMEK SIMFON. PESNITEV M. KOZINE		
LIRSKO PESNIŠTVO							ODPRTINA V STENI	DLAKE POD NOSOM				VOZ Z RAV. NAKLAD. PLOSKVIJO SKRUSENKA				
IT. PO-PEVKAR (SERGIO)								ZAČETEK UŽIVANJA			VAŽNA ZACIMBA MINERAL MOR. PENA			TRDONEBNI SOGLASNIK	PLAST	
DAVID OJSTRAH			ZLIV VODE					SIJ, BLISČ					RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI RDEČI KRIZ			
LADO LESKOVAR		SAMOSTOJ-NA ENOTA VESOLJ. PLOVIL		IGRALKA BLYTH ELEKTRIN BRAT				ČASOVNI PREMOR PREISKOV. IGLA								
KENIJSKI POLITIK KENYATTA					NAS GLASBENIK (ATI)					DEL FOTO-APARATA VELIKA VEZA						
VIOLINIST OZIM					PEVEC PESTNER	ZELEZO	TRAVA 2. KOŠNJE AM. PEVKA (YOKO)						NIZEK GOZD, LOG 24 UR			
VIDEO-TELEFON									AVTOR KEKCA (JOSIP) IVO ZOR							TITAN
MESTO V ZAHODNI BOLGARIJI											ENOTA ZA ČISTINO ZLATA					
FINSKI ARHITEKT (ALVAR)						ZELENICA V PUSČAVI					LETOPIŠ, KRONIKA					

